

REPUBLIKA

Rok X

LÓDŹ. CZWARTEK, 23 CZERWCA 1932 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 172

WOJNA DOMOWA W NIEMCZECH

Na ulicach wielu miast toczą się walki pomiędzy hitlerowcami, a komunistami. — Policja nie może opanować sytuacji.

Dziesiątki rannych i zabitych w ciągu dnia wczorajszego. Hitlerowiec — przewodniczącym sejmiku pruskiego.

Berlin, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Ubiegła doba miała przebieg niezwykle burzliwy. W wyniku licznych starć w różnych dzielnicach Berlina **JEDEN HITLEROWIEC ZOSTAŁ ZABITY A KILKU CIĘŻKO RANNYCH.**

Aresztowano 42 osoby, przeważnie z pośród komunistów i narodowych socjalistów zamieszanych w bójki uliczne.

Również z całej prowincji nadchodzą wiadomości o zaburzeniach wywołanych przez narodowych socjalistów i komunistów.

W KOLONJI i okolicy, gdzie oddziały hitlerowców urządziły prowokacyjne pochody przez miasta powtarzały się przez całą noc bójki. Ostre starcia wywiązały się z członkami reichsbanneru, przyczem

10 OSÓB ZOSTAŁO CIĘŻKO RANNYCH,

tak że musiano je przewieźć do szpitala.

W SZCZECINIE grupa hitlerowców napadła na komunistów, raniąc strzałami rewolwerów dwie osoby.

W ALTONIE komuniści ostrzelali wczoraj z ukrycia maszerujący oddział szturmowców, raniąc ciężko 3 hitlerowców i jednego przechodźnia.

Do podobnych zajść doszło w Hamburgu. Pomiędzy komunistami i hitlerowcami wywiązała się bójka i strzelanina, ofiarą której jest

KILKANĄSCIE OSÓB RANNYCH, w tem jeden narodowo-socjalistyczny

radny miejski i pewien przechodzień, nie biorący udziału w starciu. Policja interweniując dała salwę, raniąc kilku komunistów.

W ESSEN dokonano skrytobójczego zamachu na członka związku antyfaszystowskiego, który na skutek odniesionych ran zadanych nożem zmarł w szpitalu.

W KOLONJI hitlerowiec napadł na 2 komisarzy policji, obalając jednego z nich na ziemię, drugiemu zaś wybijając

kilka zębów. Po ostrej walce udało się napastnika obezwładnić i odprowadzić na posterunek policji.

W BRUNSWICKU komuniści urządzają pochody pod gołym niebem. Dzisiaj, w czasie rozwiązywania jednego z zebrań

DOSZŁO DO STARCIA MIĘDZY TŁU MEM A POLICJĄ,

która użyła broni palnej. Jeden z demonstrantów został ranny.

Rząd heski z powodu licznych zajść

w Moguncji, Warmacji i innych miejscowościach wydał bezwzględny zakaz urzędzenia demonstracji politycznych.

Berlin, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Uniwersytet we Frankfurcie nad Menem był dzisiaj widownią gwałtownych zaburzeń. Stukilkudziesięciu studentów narodowo-socjalistycznych zjawilo się w gmachu uniwersytetu w mundurach wbrew wydanemu zakazowi rektora.

Doszło przytem do zająć między studentami hitlerowcami i komunistami, w wyniku którego

2 STUDENTÓW CIĘŻKO RANNYCH, odwieziono do szpitala. Wezwana przez rektora policja z trudem zdołała przywrócić porządek. Uniwersytet został zamknięty na czas nieograniczony.

Berlin, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Na dzisiejszym posiedzeniu sejmiku pruskiego poseł narodowo-socjalistyczny Kerrl został ostatecznie wybrany na przewodniczącego sejmiku 197 głosami narodowych socjalistów i niemiecko-narodowych przy 64 głosach centrowych wstrzymujących się od głosowania.

Kandydat komunistyczny Kasper otrzymał 53 głosy a kandydat socjalistyczny Wittmak 91 głosów. Pierwszym wiceprezesa obrany został niemiecko-narodowy Kries.

Szturmówki Hitlera nie będą przywrócone w krajach południowych Rzeszy

Berlin, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Pod przewodnictwem ministra spraw wewnętrznych von Gayla odbyła się dziś konferencja krajów związkowych. Rządy krajów reprezentowane były przez ministrów spraw wewnętrznych. Minister Gayl oświadczył, że

rząd Rzeszy nie zamierza wprowadzać stanu wyjątkowego

niemniej jednak domagać się musi od krajów związkowych uchylecia zakazu noszenia mundurów przez członków partji. Przeciwno temu żądaniu wystąpił bawarski min. Stuetzel. Stanowisko przedstawiciela Bawarii, zastrzegającego rządowi krajowym wyłączną kompe-

tencje w sprawie wydawania zakazów znalazło poparcie u min. Wirtembergi, Badenji i Saksonji.

W razie narzucania przez rząd Rzeszy krajom związkowym swoich decyzji rząd Bawarii zdecydowany jest odwołać się do trybunału Rzeszy.

Według komunikatu urzędowego minister Gayl zwrócił się do ministrów krajów związkowych z prośbą aby obowiązujące w krajach związkowych przepisy oparte na ustawodawstwie krajowym zastosowali do ogólnej polityki rządu Rzeszy.

Ministrowie krajów południowych przyrzekli w najbliższym czasie na to wezwanie odpowiedzieć.

Flota niemiecka przybywa jutro do Gdańska.

Polska nie weźmie udziału w powitaniu niemieckich okrętów wojennych. Komisarz Papee przybywa do Warszawy, gdzie pozostanie przez cały czas pobytu floty niemieckiej w porcie gdańskim

Warszawa, 22 czerwca.

(B) Donoszą, że flota niemiecka złożona z okrętu linowego „Schlesien” i dwóch kontrtorpedowców przybędzie z wizytą do Gdańska jutro t.j. w czwartek 23 b.m. o go. 8.30 rano.

O godz. 5.30 po poł. oddział floty niemieckiej wpłynę do portu gdańskiego. W ten sposób wizyta floty niemieckiej w Gdańsku mimo wielu perypetji dyplomatycznych dochodzi do skutku.

Dla zobrazowania właściwego oblicza tej demonstracji zebrałiśmy kilka dat, poprzedzających wizytę gdańską. Rzecz cała rozpoczęła się właściwie 17 maja r. b. kiedy to poselstwo niemieckie w Warszawie zakomunikowało rządowi polskiemu, że w drugiej połowie czerwca flota wojenna niemiecka zamierza złożyć wizytę w Gdańsku. Rząd polski przyjął zawiadomienie, to do wiadomości, ale w dniu 3 czerwca za pośrednictwem swego przedstawiciela w Berlinie dr. Wysockiego zaproponował odroczenie wizyty, gdyż uważa chwilę obecną za nie nadającą się do tego rodzaju demon-

stracji.

Dr. Wysocki usłyszał w odpowiedzi, że odroczenie wizyty wydaje się być niemożliwe, gdyż Gdańsk zaprosił flotę niemiecką na określony termin.

To oświadczenie musiało wywołać

Hitlerowcy strzelają do marynarzy polskich na dworcu gdańskim

Gdańsk, 22 czerwca.

Wczoraj na dworcu w Gdańsku zaszedł poważny incydent, świadczący o zupełnym braku bezpieczeństwa na terenie wolnego miasta, oraz o planowej prowokacyjnej akcji hitlerowców.

Mianowicie w chwili ruszenia pociągu osobowego w kierunku Tczewa o godzinie 22.09, z grupy kilkunastu osób, znajdujących się koło ekspedycji towarowej, a złożonej w połowie z umundurowanych hitlerowców, **PADŁY TRZY STRZAŁY W KIERUNKU OŚWIETLONEGO PRZEDZIAŁU.**

zastrzeżenie ze strony Polski, gdyż **GDANSK NIE JEST UPOWAŻNIONY DO ZAPRASZANIA WOJSKOWYCH LUB DYPLMATYCZNYCH CZYNNIKÓW ZAGRANICZNYCH DO SIEBIE Z POMINIĘCIEM POLSKI.**

W którym znajdowało się sześciu marynarzy polskich w mundurach marynarki wojennej, co było widoczne z peronu.

Dwie kule wybiły szyby w przedziale, trzecia ugrzęzła w ramie nad oknem.

W czasie odjazdu pociągu pośpiesznego Gdynia — Warszawa ze stacji Gdańsk Główny o godz. 23 m. 16 grupa umundurowanych hitlerowców, która oczekiwała na tę chwilę na moście nad torami kolejowymi przy Neugarten, poczęła wznosić okrzyki przeciw Polsce i Polakom.

Rząd niemiecki nie udzielił ostatecznej odpowiedzi, czy zechce zastosować się do życzenia Polski i dopiero we wtorek 21 wieczorem wysoki urzędnik poselstwa niemieckiego w Warszawie zakomunikował ministrowi spraw zagranicznych, że rząd niemiecki nie może odroczyć wizyty.

Sprawa kto wystosował zaproszenie dotąd jest niewyjaśniona. W tym stanie rzeczy mając zastrzeżenia faktyczne i formalne przeciwko wizycie floty niemieckiej w Gdańsku, rząd polski zdecydował się ją zignorować a

PRZEDSTAWICIELSTWO POLSKIE W GDANSKU DZIŚ RANO ZAWIADOMIŁO WŁADZE GDANSKIE, ŻE NIE BĘDZIE BRAŁO UDZIAŁU W KOMITECIE PRZYJĘCIA FLOTY NIEMIECKIEJ.

Komisarz generalny Rzeczypospolitej Polskiej dr. Papee przybywa do Warszawy gdzie załatwi szereg spraw służbowych i pozostanie kilka dni w stolicy, a więc przez cały czas pobytu floty niemieckiej w porcie gdańskim.

Hoover domaga się zmniejszenia zbrojeń i armji lądowych o jedną trzecią oraz zniesienia artylerji ciężkiej. Sensacyjna deklaracja ambasadora Gibsona na konferencji rozbrojeniowej.

Genewa, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Dzień dzisiejszy przyniósł nową niespodziankę w dziedzinie prac rozbrojeniowych. Podczas gdy jeszcze wczoraj przewodniczący Henderson oświadczył, że komisja główna zbierze się dopiero około lipca, o godz. 1-ej w nocy delegacje zostały zawiadomione, że komisja główna zbierze się w dniu dzisiejszym. Nagłe zwołanie komisji głównej nastąpiło na żądanie delegacji amerykańskiej, która pragnęła wystąpić publicznie ze swym projektem rozbrojeniowym.

Wiadomość o zwołaniu komisji głównej, która w ciągu dzisiejszego przedpołudnia rozeszła się w Lozannie spowodowała pośpieszny wyjazd prawie wszystkich dziennikarzy do Genewy. Także wielu delegatów, m. in. Grandi udało się do Genewy, aby uczestniczyć w posiedzeniu. Natomiast Herriot, Mac Donald i delegacja niemiecka, pozostali w Lozannie.

Genewa, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Na popołudniowym posiedzeniu komisji głównej konferencji rozbrojeniowej delegat amerykański Gibson odczytał deklarację amerykańską. Deklaracja ta zawiera nowe instrukcje dla delegacji amerykańskiej na konferencję rozbrojeniową.

Opublikowanie jej nastąpiło — oświadcza deklaracja — celem poinformowania, narodu amerykańskiego w sposób jaknajpełniejszy.

Nadeszła chwila — oświadcza deklaracja — skończenia ze szczegółami i przyjęcia szerokiej i konkretnej metody dla redukcji przygniatających ciężarów zbrojeń.

Byłoby to stanowczym krokiem ku poprawie gospodarczej sytuacji świata. Zsumowawszy pewne zasady ogólne, deklaracja Hoovera zawiera konkretne propozycje

ZMNIĘSZAJĄCE WSZYSTKIE ZBROJENIA ŚWIATA O JEDNĄ TRZECIĄ. W dziedzinie zbrojeń lądowych Hoover domaga się zniesienia czołgów, zakazania wojny chemicznej i zniesienia ciężkiej artylerji. Dalej

HOOVER PROPONUJE REDUKCJĘ O 1/3 WSZYSTKICH ARMJI LĄDOWYCH,

wykraczających poza cyfrę t. zw. sił policyjnych.

Pod siłą policyjną Amerykanie rozumieją siłę potrzebną do utrzymania porządku wewnętrznego.

Skazany na śmierć

ulaskawiony przez p. Prezydenta

Warszawa, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego nr. 8. w Toruniu, jako doraźnego z dnia 17 czerwca 1932 r. szwależer 2 p. szwol. Szysz Mikołaj, urodzony 20 marca 1910, r., wyznania prawosławnego, został za zbrodnię szpiegostwa skazany na karę śmierci przez rozstrzelanie, pozbawienie praw i wydalenie z wojska.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej uwzględnił prośbę skazanego o łaskę i złagodził mu orzeczoną karę śmierci przez zamienienie jej na karę piętnastu lat ciężkiego więzienia.

Pożar miasteczka finlandzkiego

Helsingfors, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Gwałtowny pożar zniszczył dzisiejszej nocy znaczną część miasteczka Timberyard, znajdującego się na północy Finlandji. Straty oceniane na blisko 16 milionów marek fińskich. Pożar spowodowany był prawdopodobnie krótkim spięciem

szkodliwych. Dotychczasowe traktaty pokojowe — podkreśla deklaracja — zmniejszyły armie Niemiec, Austrii, Węgier i Bułgarii do wysokości potrzebnej dla utrzymania porządku wewnętrznego. Siły policyjne innych państw winny być obliczone proporcjonalnie do sił tych 4 państw. Inne siły, potrzebne

dla obrony przed napaścią z zewnątrz byłyby zmniejszone o 1/3.

W dziedzinie lotnictwa Hoover proponuje zupełne zniesienie lotnictwa bombardującego. W dziedzinie morskiej prezydent Hoover proponuje zmniejszenie o 1/3 liczby i tonażu pancerników.

Zmniejszenie tonażu awionetek, krążowników i torpedowców o 3/4 i wreszcie zmniejszenie tonażu łodzi podwodnych o 1/3. Poza to Hoover proponuje, aby żadne państwo nie szacowało ogólnego tonażu łodzi podwodnych powyżej 35.000 ton.

Po przedstawieniu deklaracji prezydenta Hoovera Gibson złożył krótkie oświadczenie, w którym wyraził nadzieję, że propozycja Ameryki zostanie zyczliwie przyjęta. Stany Zjednoczone przedstawiły ją pomimo ofiar, jakie realizacja ich pociągnęłaby za sobą, oznaczalaby bowiem zniszczenie 300.000 ton okrętów wojennych, 1000 sztuk ciężkiej artylerji, 900 czołgów i 300 samolotów.

Nowe propozycje francuskie

Zakaz wojny powietrznej chemicznej i bakteriologicznej

Genewa, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

W komisji lotniczej konferencji rozbrojeniowej delegacja francuska złożyła dziś nowe propozycje, zawierające 6 następujących punktów:

1) całkowity zakaz wojny powietrznej, chemicznej i bakteriologicznej.

2) zakaz bombardowania powietrznego poza polem bitwy lub bazami powietrznymi oraz pozycjami ciężkiej artylerji.

3) ustalenie maksymalnego tonażu

samolotów wojskowych i skontyngentowanie samolotów powyżej tego tonażu, niezbędnych dla celów obronnych oraz oddania tych aparatów do dyspozycji Ligi narodów.

4) kontynentalne umiędzynarodowienie lotnictwa handlowo-transportowego.

5) ustalenie maksymalnego tonażu dla samolotów cywilnych nieumiędzynarodowionych.

6) zarządzenia dotyczące handlu i prywatnej fabrykacji broni.

Niemcy, Sowiety i Włochy godzą się na projekt rozbrojeniowy Hoovera

Genewa, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

W dyskusji nad propozycjami amerykańskimi pierwszy przemawiał min. Simon. Podkreślił on deklarację Hoovera, jako posiadającą kapitalne znaczenie, dodając jednak, że konferencja musi doprowadzić do porozumienia a porozumienie to nie może być osiągnięte drogą jednostronną deklaracji, nawet jeśli zawierają one bardziej doniosłe propozycje. Porozumienie według mówcy może być osiągnięte tylko drogą wzajemnych ustępstw. Wogóle przemówienie min. Simona nacechowane było krytycyzmem do propozycji amerykańskiej.

Następny mówca Paul Boncour oświadczył, że orędzie prezydenta Hoovera zawiera propozycje bezpośrednie i proste. Być może nawet zbyt proste. Zmierza on do silnej redukcji zbrojeń co jest niemożliwe przy obecnym stanie bezpieczeństwa. Tylko gdy zrealizowany zostanie francuski projekt w dziedzinie bezpieczeństwa, możnaby pójść w kierunku wskazanym przez deklarację amerykańską.

Paul Boncour podkreślił następnie z naciskiem, że propozycja amerykańska nie liczy się z sytuacją specjalną mniejszych państw, a przeciw niektórym z nich niedawno przywrócono do życia

Muszą one dopiero wykuć swą niepodległość i bezpieczeństwo. To też zastosowanie wobec nich jednakowych redukcji o 1/3 byłoby rażąco niesprawiedliwością. Zresztą także w stosunku do wszystkich państw zastosowanie jednakowych redukcji byłoby niesprawiedliwe.

Następnie zabrał głos Litwinow, który skorzystał z okazji, by dać wyraz swemu niezadowoleniu z toczących się rozmów, w których delegacja sowiecka nie bierze udziału.

Litwinow oświadczył ironicznie, że nagłe zwołanie komisji głównej przypominało delegacjom, że nie są w Genewie jako turyści lub obserwatorzy, łowcami echa rozmów między reprezentantami kilku państw, lecz że są sami członkami konferencji.

Następnie Litwinow poddał krytyce prace komisji technicznych i tymczasowe prace konferencji wogóle a dopiero ostatnie ustępy swego przemówienia poświęcił propozycji amerykańskiej, którą powitał jako zbliżenie do dawnych propozycji sowieckich.

Imieniem delegacji niemieckiej p. Nadolny wyraził się z uznaniem o propozycji amerykańskiej, którą uważa za umiarkowaną. Ma on nadzieję, że konferencja pójdzie jeszcze dalej w redukcji zbrojeń, dzięki czemu łatwiej będzie

analizować równość praw.

Włoski minister spraw zagranicznych Grandi oświadcza, że Włochy całkowicie, bez żadnych zastrzeżeń przyjmują propozycje delegacji amerykańskiej we wszystkich jej punktach. Porównał on propozycje amerykańskie do zeszlachetnej interwencji Hoovera w sprawie długów. Tamta otwierała drogę załatwienia spraw obligacji finansowych, ta otwiera drogę, zdaniem Grandiego, załatwieniu problemów rozbrojeniowych.

Po krótkich deklaracjach delegatów Japonji i Hiszpanji, dyskusję nad propozycją amerykańską zamknięto.

Przewodniczący zapowiedział, że zwoła komisję ponownie gdy rozmowy między delegacjami zostaną zakończone. Propozycja amerykańska będzie od-tąd zasadniczym elementem tych rozmów.

Tak więc po dzisiejszym sensacyjnym posiedzeniu komisji głównej punkt ciężkości przenosi się do rozmów między delegacjami. Jeśli osiągnięte zostanie w tych rozmowach porozumienie przynajmniej między Francją, Stanami Zjednoczonymi i Wielką Brytanią, do czego jednak jest jeszcze daleko, zainteresowanie skoncentruje się ponownie na pracach konferencji rozbrojeniowej.

Dostaniemy 200 milj. franków na budowę kolei Śląsk-Gdynia

Warszawa, 22 czerwca.

(B) Z pewnych źródeł zagranicznych nadchodzą do Warszawy wiadomości, że rząd francuski zdecydował się jednak przyjąć z pomocą polsko-irlandzkiemu towarzystwu budowy kolei Górny Śląsk — Gdynia i w najbliższym czasie wypłaci komitetowi zaliczkę na drugą transzę pożyczki w wysokości 200 milionów franków francuskich.

W związku z tem warszawskie władze towarzystwa kolejowego mają w najbliższym czasie przystąpić do angażowania robotników do robót ziemnych i układania torów.

Austria ogłosi dziś moratorium jeśli nie otrzyma pożyczki

Lozanna, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Herriot przyjął dzisiaj kanclerza Austrii Dollusa z którym w obecności ministra finansów Germaina Martina dyskutował problem sytuacji gospodarczej w Austrii.

Dollus oświadczył Herriotowi, że jeżeli w dniu dzisiejszym sprawa pożyczki dla Austrii ostatecznie i pozytywnie nie będzie załatwiona, Austria jutro zmuszona będzie ogłosić moratorium.

Herriot oświadczył, że jest przekonany o konieczności pomocy dla Austrii

ale wydaje mu się wątpliwym, by w tak krótkim czasie można było pokonać trudności, jakie nastreca udzielenie pożyczki w wysokości 300 milionów szylingów. Natomiast Herriot skłonny byłby do udzielenia części kredytów dla umożliwienia Austrii wypłaty najpilniejszych zobowiązań. Niemniej problem austriacki wamić być rozwiązany w szerszym ramach problemu środkowoeuropejskiego.

Paupje przekonanie, że ogłoszenie w dniu jutrzejszym moratorium w Austrii jest nieuniknione.

B. poseł Farbstein w Warszawie

Warszawa, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Były poseł do sejmiku Rzplitej p. Farbstein, który jako członek agencji żydowskiej obecnie stale urzęduje w Palestynie, przybył do Warszawy na 2-tygodniowy pobyt.

Porażka Cocheta w Londynie

Londyn, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

W drugiej rundzie wielkiego międzynarodowego turnieju tenisowego w Wimbledonie niebawem sensację wywołała niespodziewana porażka najlepszego tenisisty francuskiego Cocheta. Cochet przegrał do znanego tu tenisisty Collinsa w 4 setach 2:6, 6:8, 6:0, 3:6.

Głód w Chinach

Moskwa, 22 czerwca.

Donoszą z Chin: Wskutek suszy w 92 powiatach prowincji Szansi powstał głód. Z powiatów objętych klęską głodu wyemigrowało około milion uchodźców do okolicznych sąsiednich.

O co chodzi w Lozannie.

Wypadki idą z zawrotną, poronującą poprostu szybkością. Dziś jest zgoła niepodobne do dnia wczorajszego. Jeszcze dn. 20 czerwca zarówno w Polsce, jak i w Europie całej istniało przekonanie, że konferencja lozańska „ruszyła z miejsca”. Deklaracja mocarstw, ogłaszająca moratorium spłat reparacyjnych do czasu ukończenia konferencji lozańskiej, nie tylko w Niemczech, ale nawet i we Francji zrozumiana została jako skreślenie reparacji — definitywnie, ostatecznie.

Okazuje się jednak, że radość z tego powodu jednych, a zmartwienie innych były przedwczesne. Wiadomości telegraficzne i telefoniczne, które nadeszły do Warszawy dnia 21-go czerwca świadczą, iż dalsze losy konferencji lozańskiej znalazły się pod znakiem zapytania. Posiedzenie konferencji, wyznaczone na dzień 21-go b. m. zostało droczone bez terminu. Okazało się bowiem, wbrew pierwotnym przypuszczeniom, że pomiędzy premierem Anglii, Macdonaldem, a premierem Francji, Herriotem, nie nastąpiło porozumienie w sprawach reparacji podczas ich konferencji w Paryżu.

Mac Donald stoi na stanowisku bezwarunkowego i natychmiastowego skreślenia długów reparacyjnych. Jest to równoczesne z postulatami niemieckimi. Natomiast premier francuski Herriot łączy skreślenie reparacji ze zgodą Ameryki na anulowanie długów wojennych. Na tej dwustronnej transakcji Francja w każdym razie straci setki milionów. Ale, przez wyrzeczenie się reparacji bez równoczesnego anulowania długów wojennych w Stanach Zjednoczonych, Francja poniosłaby straty wielomilijardowe.

Jeśli zważywszy, że w okresie powojennym Niemcy wypompały ze Stanów Zjednoczonych około 4-ch miliardów dolarów i około połowy tej sumy z Anglii, to w obrachunku ostatecznym okazałoby się niewątpliwie, że zwyciężone Niemcy potrafiły, pod formą kredytów, ściągnąć potężną kontrybucję ze zwycięzców. Francja nie chce i nie może dopuścić do tego, gdyż skreślenie reparacji bez równoczesnego anulowania długów państw europejskich w Stanach Zjednoczonych mogłoby poważnie zachwiać jej finansami. Stany Zjednoczone do ostatnich dni niemal zajmo-

wały stanowisko nieustępliwie wobec wszelkich propozycji co do rewizji swych należności wojennych u państw europejskich. Dopiero niemal w ciągu dni ostatnich „wuj Sam” zaczął skłaniać ucho ku perswazjom, jakie płynęły ku niemu z Europy. Ale rząd Stanów Zjednoczonych samą dyskusję o swych należnościach europejskich uzależnił od wyniku konferencji rozbrojenowej.

— Jeśli przestaniecie się kłócić pomiędzy sobą — mówi „wuj Sam” do państw i narodów Europy — skłonny będę do rozmowy o waszych długach.

Jest to stanowisko, do pewnego stopnia odpowiadające stanowisku Francji, która sprawy reparacyjne i rozbrojenowe łączy z bezpieczeństwem i pokojem politycznym. Nastąpiło tedy wzajemne zazębiecie się całego szeregu spraw pierwszorzędnych i interesów najważniejszych.

W samym centrum tego zazębiecia znajduje się sprawa polska. Jeśli bowiem mówi się i pisze o bezpieczeństwie, o pokoju politycznym w Europie, to dla nikogo nie jest tajemnicą, że chodzi tu o wyrzeczenie się ze strony N-

miec planów agresywnych w stosunku do Polski. Depesze ostatnie donoszą, że Herriot domaga się jasnej deklaracji ze strony Niemiec w sprawie uszanowania przez nie granic z Polską. Dowodziłoby to, że obecny kierownik polityki francuskiej nie chce powtórzyć błędów Brianda w Locarno, ujawnionego w pamiętnikach pośmiertnych Stresemana.

Gdy obserwujemy tedy perypetie wypadków, rozgrywających się pomiędzy Genewą a Lozanną, a właściwie — pomiędzy Niemcami, Francją, Anglią i Stanami Zjednoczonymi, ani na chwilę zapomnieć nam nie wolno: nostra res agitur: sprawa polska znów znajduje się w centrum zagadnień polityki światowej.

Asper.

Aspirin
TABLETKI
przy objawach przeziębienia reumatycznych bólach.
Do nabycia w aptekach

Niemcy odrzucają francuski plan rozwiązania sprawy odszkodowań

Lozanna, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Niemiecki minister spraw zagranicznych Neurath złożył dzisiaj Mac Donaldowi memorandum, w którym delegacja niemiecka wyliczając szereg powodów, jak bezrobocie, niemożność zwiększenia podatków, wysokość długów zewnętrznych, brak rezerw kolei niemieckich i t.d. oświadcza, że nie może się zgodzić na francuski plan rozwiązania kwestii odszkodowań.

Londyn, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Według wiadomości, otrzymanej dzisiaj w nocy z Lozanny, francuski projekt odszkodowań, przedstawiony Mac Donaldowi przez Herriota zawierać ma następujące propozycje: 1) Moratorium dla Niemiec na okres 1 do 2 lat, 2) Świadczenia w naturze nie ulegają przerwaniu, 3) Po upływie moratorium Niemcy zapłacą pewną sumę globalną, którą należy ustalić. Zapłata nastąpi w formie przekazania przez Niemcy bonów kolei niemieckich, lub przemysłowych. Z sumy, uiszczonej w ten sposób, 2/3 przekazano do Ameryki, a jedna trzecia ulegałaby podziałowi pomiędzy wierzycieli europejskich na na podstawie rozdzelnika, ustanowionego w swoim czasie na konferencji w Spa. Wzajemian za to Ameryka miałaby poczynić daleko idące zadanie ustępstwa w zakresie długów wojennych.

Paryż, 22 czerwca.

Z Lozanny, donoszą: Minister Gospodarki Narodowej Warmbold rewizyto-

wał francuskiego ministra Handlu Duranda. Obaj ministrowie zastanawiali się nad nowymi możliwościami współpracy gospodarczej między Francją a Niemcami, wychodząc z założenia, że gdyby na tym terenie osiągnięto rezultaty, to zagadnienia odszkodowań utraciłyby wiele ze swej ostrości.

Mussolini o sytuacji.

„Wojna toczy się już dzisiaj”.

Korespondent wielkiego londyńskiego dziennika „Daily Express” zdołał uzyskać wywiad u Mussoliniego. Jak zwykle il Duce zaczął od razu od sedna rzeczy.

„Przewiduje długi szereg wojen politycznych, gospodarczych i starć zbrojnych” — rzekł Mussolini. „Zresztą już teraz toczy się wojna. A pokój! Kiedyż on nastąpi!?”

Reparacje i długi wojenne, zdaniem Mussoliniego, należą już do przeszłości. Pod tym względem Italia solidaryzuje się z krajami dłużniczymi.

„Jeżeli Niemcy powiedzą „nie!” — woła z emfazą il Duce — „Italia powie również „nie!” „Bo dzisiaj — ciągnie dalej twórca faszyzmu — istnieją dwa tylko szanse przeciw zbolszewizowaniu Europy — są Anglia i Włochy. Podobnie jak i Italia, Anglia jest silna, zwarta i dyscyplinowana”.

Na uwagę angielskiego dziennikarza że idealizm jeszcze ma swą przystań w Genewie, w Lozannie, w Waszyngtonie, Mussolini podchwytuje:

„Ameryka? Ameryka nie ma żadnego kierunku w polityce”.

I druzgocze ją dosadnym określeniem:

„Ameryka — to prohibicja L. Lindbergha. Sucha Ameryka nigdy nie powróci do swej świetności. Przedtem w nią się stać z powrotem „mokra” — twierdzi Mussolini”.

„Czy pan zupełnie nie pokłada nadziei w demokracji?” — zaryzykował pytanie Anglik.

„Demokracja?” — uśmiechnął się serdecznie il Duce — „Demokracja jest niczem. Lud? I lud jest niczem. Cóż może uczynić demokracja? Co może zdziałać lud? Nic. W każdym razie mają już po uszy gadania, gadania, gadania. Tylko słowa, słowa, słowa. Konieczna jest akcja, potrzebni są ludzie czynu. Kraje te same się nie uratują. Niezbędni są zbawcy”.

„Gdzież są ci zbawcy?” — spytał dziennikarz.

Mussolini zanurzył ręce w kieszenie wzrok jego przesunął się po ścianie, jakby, przebiegł mapę Europy. Duce odrzekł:

„Otóż to, niema zbawców..”

L. H.

Polska wzorem dla Ameryki

Oświadczenie b. doradcy Banku Polskiego p. Deweya

Nowy Jork, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

W przemówieniu, wygłoszonym przed mikrofonem b. doradcy Banku Polskiego p. Dewey zwrócił specjalną uwagę na sprawozdanie Banku Polskiego, jako wyróżniające politykę finansową Polski z pośród wszystkich innych krajów Europy. Polska polityka walutowa i handlowa stanowi podstawy do dalszego pomyślnego rozwoju kraju — mówił Dewey — nie jest to przypadek, lecz wynik ostrożnej i oszczędnej polityki rządu, który zasługuje na największe uznanie. Pozycja Polski — zakończył Dewey — stanowi przykład dla Stanów Zjednoczonych.

Katastrofa kolejowa w Piotrkowie

Somocnik maszynisty ranny

Piotrków, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Dzisiaj rano na stacji w Piotrkowie wydarzyła się katastrofa. Mianowicie manewrująca lokomotywa najechała na pociąg towarowy, który wpuszczony został na stację z winy zwrotniczego bez podania ostrzegawczych sygnałów.

W wyniku zderzenia ranny jest pomocnik maszynisty Jan Albiliski. Manewrująca lokomotywa wyskoczyła z szyn i przechyliła się na stojący na torze drugi pociąg towarowy.

Na miejsce wypadku zjechała natychmiast komisja śledcza z prokuratorem Izdebskim na czele i ustaliła, że maszynista pociągu towarowego za zderzenie winy nie ponosi. Dalsze śledztwo prowadzi odnośnie władze.

Wycieczka meksykańska w Grudziądzu

Grudziądz, 22 czerwca

(Polska Agencja Telegraficzna)

W dniu wczorajszym przybyła tu wycieczka wyższych oficerów armii meksykańskiej która objężdża państwa europejskie specjalnie w celu zwiedzenia centralnego wyszkolenia kawalerji. Uczestnicy wycieczki zwiedzili dotychczas Francję, Włochy i Niemcy.

Rozłam wśród duchownych

przyczyną wstania w Tybecie

Moskwa, 22 czerwca.

Przedstawiciel Dalaj Lamy w Nankinie oświadczył rządowi chińskiemu, że walki pograniczne wywołane zostały za targiem z byłym duchownym przywódcą Mongolji Panczen-Lama, który usiłuje spowodować podział Tybetu.

Ponadto zaznacza się walka orientacji chińskiej z angielską w Tybecie, a także powstał rozdział między rządem nankińskim a zarządami granicznymi z Tybetem prowincyj, które domagają się pomocy przeciw Tybetańczykom.

Przed podpisaniem paktu polsko-sowieckiego

Konferencja min. Becka z posłem sowieckim Owsiejenką

Warszawa, 22 czerwca.

(B) Dziś w Warszawie odbyła się dłuższa konferencja wiceministra spraw zagranicznych Józefa Becka z posłem sowieckim w Warszawie Antonowem-Owsiejenką. Dowiadujemy się, że rozmowa ta poświęcona była omówieniu szczegółów podpisania polsko - sowieckiego paktu o nieagresji. Jednocześnie donoszą z Genewy, że min. Zaleski przyjął tam dziś na dłuższej audjencji szefa delegacji rumuńskiej i jednego z najwybitniejszych dyplomatów rumuńskich min. Titulescu. Rozmowa min. Zaleskiego z min. Titulescu poświęcona była również sprawie traktatów o nieagresji między Polską a Sowiecami i Rumunją a ZSSR.

SPORT

Mistrzostwa Polski

w siatkówce żeńskiej odbędą się w Łodzi

W związku z podaną przez nas wiadomością o finałowych meczach o mistrzostwo Polski w siatkówce żeńskiej i męskiej, dowiadujemy się, że decyzją Wydziału Gier i Dyscypliny PZGS-u mistrzostwa Polski w siatkówce żeńskiej odbędą się w nadchodzącą niedzielę w Łodzi, a nie jak poprzednio postanowiono — w Warszawie.

Do decydującej walki o zaszczytny tytuł staną: HKS — mistrz okręgu łódzkiego, oraz AZS (Warszawa) i Sokół (Grudziądz), chociaż możliwy jest również udział krakowskiej YMCA.

Finały koszykówki męskiej odbędą się tak jak poprzednio postanowiono w Krakowie, przyczem prócz ŁKS-u walczyć będą Cracovia i AZS (Warszawa). W tegorocznych rozgrywkach wszystkie drużyny walczyć będą ze sobą po dwa razy.

W grach sportowych w Łodzi, które odbywają się również ostatnio w dni powszednie, we wtorek w koszykówce męskiej IKP pokonał YMCA 28:26 i Zjednoczeni pokonali Tur 34:30. W szczytowiarniku ŁKS zwyciężył Hakoah 8:1.

Najbliższe spotkania ligowe

W nadchodzącą niedzielę zostaną rozegrane w kraju następujące mecze ligowe: Legia — Pogoń w Warszawie, Czarni — Polonia w Krakowie, Warta — Czarni w Poznaniu i 22 p. p. — Warszawianka w Siedlcach.

Walne zebranie

łódzkiej Bar Kochby

W dniu dzisiejszym odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej 110 doroczne walne zebranie klubu Bar - Kochba, na którym zostaną dokonane wybory nowych władz.

Spotkania o mistrzostwo łódzkiej klasy A.

W nadchodzącą niedzielę zostaną rozegrane w Łodzi następujące mecze o mistrzostwo klasy A: boisko ŁKS-u o godzinie 11-ej: Hakoah — PTC. Boisko WKS-u godz. 11: LTSG — WKS. Boisko W dzewa godz. 11: Wima — ŁKS Ib. Boisko WKS godz. 17:30: SKS — Turyści, boisko Wdzewa godz. 17:30 Wdzew — Orkan.

O mistrzostwo klasy B w niedzielę grają: na boisku Wdzewa o godz. 11 IKP — TUR i na boisku W my o godz. 17-je: Zjednoczone — Makabi.

W jakim składzie

grać będzie drużyna francuska w Łodzi

W meczu niedzielnym przeciwko ŁKS-owi mistrzowska drużyna Francji Red Star Olimpique wystąpi w składzie następującym: Plattko — bramka (rez. Thepot), Bour i Lallouet — obrona (rez. Amoire), Beurlotte, Chantrell, Marie — pomoc, Lesslie, Bestrand Edmonds, Finamore i Rose. Pozatem jako ich zastępcy grają w drużynie francuskiej również Dulmier, Baucour, Phinel i Borecki.

Z pośród graczy tych Plattko jest internacjonalnym węgierskim, Edmonds intern. angielskim, Finamore i Rose słynnymi napastnikami angielskimi, Borecki — polakiem zamieszkałym we Francji, zaś większość pozostałych jest „repami“ drużyny reprezentacyjnej Francji.

Red Star przybywa do Polski po tournée w Niemczech, gdzie wywołał swą niezwykle efektowną i elegancką grą ogólny zachwyt publiczności i całej prasy sportowej. ŁKS wystąpi w swym normalnym składzie ligowym. Sędzią meczu będzie prawd. p. Marczewski.

Za kradzież... trawy gajowej zastrzelił 18-letniego chłopca

(gr) Dlaczego gajowy nosi na ramieniu fuzję?... Dlaczego, gdy się tylko pomyśli o gajowym zaraz asocjuje się z jego obrazem dubeltówka?... Nie zastanawialiśmy się nad tem nigdy: czy myślał kto nad tem, dlaczego drzewo ma liście?

Trzeba dopiero tragedji tak strasznej, jak ta, która się rozegrała w dniu wczorajszym w lesie majątku Krzętów pod Radomiem, by pojąć że zastanawiać nad tem, po jakiego licha nosi każdy gajowy na ramieniu wielką, groźną dubeltówkę.

Dubeltówka jest na szkodniki i drapieżniki leśne. Gajowy ma z niej strzelać do królików, do wlków, ma się nawet bronić, gdy go jakiś dzik napadnie. Ale dubeltówka, którą każdy gajowy nosi na ramieniu nie służy wcale do strzelania do ludzi! Niema takiego prawa ani takiego przywileju, któreby upoważniały gajowe go do używania swej myśliwskiej broni na ludzi!

Niestety wypadki nadużywania broni przez gajowych przez strzelanie do ludzi chociażby to byli nawet kłusownicy, są b. częste. Za jednego zabitego rogacza, albo złapanego w dyby lisa pan gajowy, nie wiele myślał, gdy mu tylko złodziej

leśny ucieka, albo najłżejszy opór stawia wali w łeb.

Takie polowania na ludzi muszą się skończyć.

Ostatni wypadek, o którym zresztą już wspominaliśmy jest najjaskrawszą i najbardziej krzyżącą ilustracją tych nadużyć z bronią, jakich się dopuszczają gajowi.

Leon Świątek, dozorca lasów w majątku Krzętów, pow. radomszczańskie, natknął się w lesie na 4-ch osobników, kradnących na porębie... trawę. (Właśnie trawę, a nie innego — tak brzmi raport urzędowy). Gorliwy gajowy począł krzyć na złodziei trawy. Niezawodnie ilustrował im w dosadnych słowach ogrom ich przestępstwa i wielkość krzywdy, jaką wyrządzili panu na Krzętowie. Złodzieje trawy nie pozwolili się obrażać.

Doszło do szamotania, w czasie którego fuzja gajowego wypadła. Fuzja wypała w ten sposób, że jeden ze złodziei, 18-letni wyrostek — Jędrzejczak padł trupem na miejscu.

Czy fuzja wypadła za sprawą gajowego, czy nie — to wykaże śledztwo.

W każdym razie faktem jest niezbytym, że gdyby Świątek nie miał fuzji, toby młody chłopak nie przyplacił śmiercią kradzieży kilku narecy trawy. (g)

Przy bólach reumatycznych w głowie biodrach i ramionach, nerwobólach, bólach w udach i postarzałych naturalną wodę gorzka „Franciszka - Józefa” stosuje się dla codziennego oczyszczenia przewodu pokarmowego. Zadać w aptekach i drogeriach.

Pabjanice.

WIELKIE ŚWIĘTO W RESURSIE RZEMIEŚLNICZEJ.

Towarzystwo Resursa Rzemieślnicza w Pabjanicach obchodzić będzie w niedzielę dnia 26 czerwca r. b. podniosłą uroczystość 25-lecia swego istnienia, połączone z poświęceniem sztandaru.

Obchód odbędzie się według następującego programu:

Godzina 9.30 rano: Zbiórka członków delegacji i zaproszonych gości w lokalu Resursy ul. Zamkowa 29, 1 p.

Godz. 9.45 rano: Wymarsz z orkiestrą i sztandarami do kościoła Najśw. Marij Panny.

Godz. 10 rano: Uroczysta Msza św. i poświęcenie sztandaru.

Godz. 11 rano: Wymarsz z kościoła ze sztandarami do Kina Miejskiego. W Kinie Miejskiem: Zagajenie uroczystości. Historia Towarzystwa. Wbijanie gwoździ. Okolicznościowe przemówienia.

Godz. 12.30: Członkowie, delegacje i za prosen goście udają się na wspólny posiłek do sali p. Budzińskiego ul. Zamkowa 1.

W uroczystości wezmą udział przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, delegacje resurs z terenu województwa łódzkiego, jak również przedstawiciele stowarzyszeń, cechów i korporacji miejscowych, oraz cały szereg wybitnych przedstawicieli społeczeństwa zasłużonych dla rzemiosła.

JAK PABJANICE UCZCZA ROCZNICĘ ŚMIERCI STANISŁAWA MONIUSZKI.

Zarząd polskich stowarzyszeń śpiewających i muzycznych z okazji przypadającej w czerwcu r. b. 60-tej rocznicy śmierci Stanisława Moniuszki urządza obchód w dniach 2 i 3 lipca następującym programem: 2 lipca uroczysta akademja, 3 lipca o godzinie 10-ej solenne nabożeństwo, o godzinie 2-jej popołudniu koncert wszystkich chórów w parku Słowackiego.

Nadmienić należy, że na powyższych uroczystościach w celu zapoznania społeczeństwa, odśpiewane i odegrane zostaną tylko utwory wielkiego kompozytora.

Dochód zostanie przeznaczony na budowę pomnika.

ŚMIERĆ W RZECIE.

Onegdaj o godzinie 18-ej we wsi Krasowa pod Pabjanicami utopiła się w strumyku Marjanna Wlazłowska, lat 11, umysłowo chora i głuchoniema.

SZWECJA JAKO KRAJ TURYSTYKI.

Przybywa do Łodzi wielki przyjaciel Polski, uczonej szwedzki p. Karol Gustaw Fellenius, aby wygłosić odczyt pod tytułem „Szwecja jako kraj turystyki“, bogato ilustrowany przezroczkami oraz kolorowymi filmami kinematograficznymi.

Odczyt ten wygłoszony zostanie dn. 24 czerwca b. r. o godzinie 8-ej wieczorem w sali rady miejskiej.

Zaproszenia wydać wice-konsulat Szwecji w Łodzi, Śródmiejska 13.

Przybycie na ten niezwykły zajmujący odczyt słynnego prelegenta — to nie tylko miłe spędzenie czasu lecz i możliwość zadokumentowania, że szczerą przyjaźń szwedów dla polaków znajduje żywy oddźwięk u nas w Polsce.

SENSACYJNY MECZ PIŁKARSKI.

29 czerwca na boisku ŁKS o godz. 5-ej odbędzie się sensacyjny mecz piłkarski między zespołem RTS, Wdzew contra Artysty Teatru Miejskiego, który stanowić będzie prawdziwy ewenement sportowy.

Nieście pomoc najbiedniejszym

SPLENDID „Kobietę nie grzesz” w roli gł. niezrównana Louise Brooks
Dzisiaj premiera Pocz. o g. 4.

LUNA Greta Garbo jako rosyjski szpieg, Conrad Nagel jako oficer sztabu generalnego w dramacie erotycznym z życia rosyjskiego p. t. **Zar Miłości**
Pocz. o g. 4.

CASINO Mag Toy Dramat z życia Crinicykłów
Pocz. o g. 4. popoł. (Gdzie Wschód jest Zachodem). W roli gł. Luce Velez oraz L. Ayrez

PALACE Znak na drzwiach Namiełn wsółcz. życia Betty Bronson, William Boyd, I Rod L. Roque
Początek o g. 4 popoł.

Grand-Kino Miłostki Księża Pana W roli gł. Jose Mojica i Conchita Montenegro. — Nadpr. tyg. Foxa z pogrzebem Doumera.
Pocz. o 4 po poł.

Maturzystki

Gimnazjum Zeńskie Marij Hochsteimowej w Łodzi ukończyły w roku bieżącym i otrzymały świadectwa dojrzałości następujące absolwentki: Bergerówna Jadwiga, Birczewskanka Rena, Borsztajnówna Salomea, Colle Salomea, Germanówna Zofja, Goldmanówna Marija, Goldrajchówna Jedyga, Gurwiczówna Regina, Kabanówna Helena, Kopicewska Olga, Korówna Dorota, Lejmanówna Maryla, Lichtensteinówna Ludwika, Lurjówna Ida, Malinikówna Dorota, Mazurkiewiczówna Luba, Morgensztornówna Guśława, Natkiewiczówna Margareta, Princesówna Helena, Rappoportówna Zofja, Tajchówna Ruta, Terkelantówna Dorota, Tugetmanówna Bronisława, Winniokówna Nelly, Zajdenwajrmówna Ida.

Gabinet terapii fizycznej Dr. POLAKA Al. Kościuszki 53
prąd wysokiego napięcia i frekwencji, radium, lampa Hellum, DIATERMJA
lampa kwarcowa, promienie pozacerwone (cieplne) galwanizacja, faradyzacja masaż i t. d.

Łefnie pułowery artystyczne, wykonane ręcznie na drutach z NAJLEPSZYCH GATUNKÓW JEDWABU I WELNY, NAJNOWSZE FASONY.
LILI HIRSZMAN 1-40 Kilińskiego 14. 2. piętro.

Tomaszów - Mazowiecki

AWANTURA NA ULICY.

Bracia Kazimierz i Marcin Tur byli od dłuższego czasu wrogo usposobieni w stosunku do swego kolegi, Władysława Piety, Tekli 17, który wyrządził im swego czasu przykrość. Onegdaj wieczorem, gdy Pieta powracał z pracy, napadnięty został u zbiegu ul. Kolejowej i Projektowej przez 2-ch nieznanych braci, którzy zaczęli go okładać kijami. Zaalarmowany policjant spotkał się ze zgodnym frontem wszystkich trzech młodzieńców, którzy na jego widok momentalnie się pogodzili i zajęli wobec niego groźną postawę. Przywołana na pomoc policja zmuszona była użyć siły.

Wszyscy trzech awanturnicy odstawieni zostali do komisariatu i oddani do dyspozycji władz sądowych.

WYRODNY SYN.

W rodzinie Magierów, Graniczna 17, dość często dochodziło do scysji pomiędzy ojcem Ludwikiem a synem Mieczysławem, który będąc krewkiego usposobienia dawał czasami ojcu swemu odczuć siłę swych pięści.

Onegdaj znów miała miejsce awantura, w wyniku której syn rzucił się na ojca, pobił go w nielitościwy sposób, a następnie powalił go na ziemię i począł dusić. Na krzyk nieszczęśliwej ofiary zbiegli się sąsiedzi, którzy uwolnili Ludwika Magiera z rąk synalka. Policja prowadzi dochodzenia. Sprawa skierowana zostanie do prokuratury.

ARESZTOWANIE KOMUNISTY.

Po dłuższych poszukiwaniach ujęty został onegdaj w nocy 19-letni Dawid Cukierman, Bożniczna 3, który w dniu 8 stycznia rb. brał udział w kolportowaniu biletów komunistycznej i rozlepianiu plakatów wraz z Rywenem Cukrem. Tego ostatniego schwytano bezpośrednio na uprawianiu agitacji komunistycznej, za co sąd okręgowy w Piotrkowie skazał go na 2 lata więzienia.

Cukierman po przeprowadzeniu dochodzenia zostanie przekazany do dyspozycji władz sądowych.

WYCIECZKA Z PABJANIC.

Wczoraj bawiła w Tomaszowie wycieczka sekcji kolarskiej policyjnego klubu sportowego z Pabjanic, która zwiedziła malownicze okolice naszego miasta. Wycieczkowicze podejmowani byli nader gościnnie i serdecznie przez tutejszy P.K.S.

KRONIKA

CZERWIEC

23

CZWARTEK

Dziś Agrypiny P. M.
Jutro Narodz. św. Jana

Wschód słońca	3,16
Zachód słońca	19,59
Wschód księżyca	23,27
Zachód księżyca	9,15
Długość dnia	20,18
Przybyło dnia	8,29

Pobór rocznika 1911.

Kto ma się stawić dziś i jutro.

Dziś w czwartek, dnia 23 czerwca rb. powinni się stawić przed komisją poborową nr. 1 (ul. Narutowicza nr. 75) — mężczyźni rocznika 1911, zamieszkali na terenie 11-go komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: **K Z Z Z**.

Jutro, w piątek, dnia 24 czerwca rb. powinni się stawić mężczyźni tegoż rocznika z 11 komisariatu Pol. Państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: **M N P U**.

Przed komisją poborową nr. 2 (ulica Ogrodowa nr. 34) powinni się stawić w dniu dzisiejszym, t.j. w czwartek, dnia 23 czerwca rb. mężczyźni rocznika 1911, zamieszkali na terenie 14 komisariatu P. P., których nazwiska rozpoczynają się od liter: **M N O Z Z Z**.

Jutro, w piątek, dnia 24 czerwca rb., powinni się stawić mężczyźni rocznika 1911, zamieszkali na terenie 14 komisariatu P. P., których nazwiska rozpoczynają się od liter: **S Sz Sch S T**.

Biblioteka gminna

im. starosty Rzewskiego

(g) W gminie Beldów powiatu łódzkiego otwarta została pierwsza gminna biblioteka publiczna. Biblioteka powstała dzięki staraniom starosty powiatowego łódzkiego, p. Al. Rzewskiego i nosić będzie miano tego imienia.

W dniu 10 lipca celem zasilenia funduszy biblioteki odbędzie się w Beldowie pod protektorem starosty Rzewskiego zabawa. Kierownictwo nad zabawą objęła referentka Augustyniakowa, oraz insp. Szczerbiński i sekretarz gminy. Honorowymi gospodarzami będą okoliczni mieszkańcy.

Dyżury aptek.

Nocy, dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sukcesorów M. Kassonkiewicza (Zgierska 54), Sukc. J. Sittkiewicz (Kopernika 26), J. Zindlewicza (Piotrkowska 25), W. Sokolewicz i W. zata (Przejazd 19) M. Lipca (Piotrkowska 193), A. Rychtera i B. Łobody (11-go Listopada 86).

ŚWIĘTO WIANKÓW U MONIUSZKOWCÓW.

W niedzielę, 26 bm, w uroczym ogródku „Sielanka” przy szosie Pabjanickiej odbędzie się Wielka Zabawa Ogrodowa p.n. Święto Wianków, organizowana przez stowarzyszenie śpiewacze im. Moniuszki.

Clou zabawy będzie uroczystość puszczania wianków na stawie następnie program obejmuje zabawę dziecięcą, strzelanie do tarczy, występy chórów stowarzyszenia itp.

Chcesz spędzić

tanio i z zadowoleniem

urlop w

**Krynicy
Truskawcu
Ciechocinku
Zakopanem**

spiesz natychmiast do „Wagons-Lits (Cooek)” (Piotrkowska 64 telef. 170-77) i powołaj się na „Republikę”

Najtańszy pobyt w najlepszych pensjonatach

Zlikwidować przedsiębiorstwa miejskie

przynoszące tylko straty, a których prowadzenie jest bezcelowe i kosztowne

zaleca magistratowi urząd wojewódzki.

P. wojewoda łódzki zatwierdził budżet m. Łodzi na rok 1932/33 z zastrzeżeniem wprowadzenia do tego budżetu całego szeregu zmian i zastosowania uwag i zaleceń, z których podajemy najważniejsze.

A. DOCHODY ZWYCZAJNE.

Z uwagi na przeżywanie kryzysu gospodarczego i spadek dochodu społecznego należy wpływy miejskie na rok 1932/33 **preliminować** panżej kwot uzyskanych w roku 1931/32. Między innymi p. wojewoda zalecił obniżyć następujące pozycje dochodowe:

a) Dochód z koncesji z Koleją Elektryczną Łódzka o 50.000 zł. i dochód z dywidendy o 135.000 zł.

b) Dochód przewidziany z dywidendy od akcji Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego obniżyć o 360.000 zł.

c) Dochód z podatku od oświetlenia elektrycznego i gazowego w lokalach z wyszynkiem o 85.000 zł. należy całkowicie skreślić.

d) Dochód z podatku od posiadania przedmiotów zbytku w kwocie 5.000 zł należy całkowicie skreślić.

e) Dochód z podatku od spadku i darowizn w kwocie 25.000 zł. należy całkowicie skreślić.

f) Dochód przewidziany z wpływu i z zaległości czynnych w kwocie zł. 2.627.068, należy całkowicie skreślić, gdyż sumy osiągnięte z realizacji zaległości czynnych w okresie 1932/33 należy użyć na pokrycie zadłużenia, które na dzień 22 kwietnia r. b. wynosiło zł. 9.621.501, a przedewszystkiem spłacenia sum skarbowych zanikasowanych przez magistrat a nie wpłaconych do kasy skarbowej.

Ponieważ jednak realizacja dochodów w 1931/32 roku w niektórych pozycjach była wyższa od preliminowanych na 1932/33 rok, jak również biorąc pod uwagę zalecenie księgowania wpływów i zaległości dodatku do państwowego podatku od nieruchomości łącznie z bieżącymi wpływami, zaleca się ze względu na konieczność zbilansowania budżetu podwyższenie niektórych, preliminowanych dochodów, wskazanych magistratowi o sumę 3.689.000 złotych.

Ponieważ dochody zwyczajne preliminowane były na zł. 26.420.823 — to po zastosowaniu powyższych wymienionych zmian, dochody zwyczajne na r. 1932/33 należy uznać za realne w kwocie zł. 25.702.755.

B. DOCHODY NADZWYCZAJNE.

W dochodach nadzwyczajnych p. wojewoda zatwierdził tylko kwotę zł.

7.000 ze sprzedaży placów miejskich oraz warunkowo kwotę 1.000.000 zł. na zatrudnienie bezrobotnych. W ten sposób budżet administracyjny gminy m. Łodzi na rok 1932/33 w dochodach zwyczajnych i nadzwyczajnych winien wynosić zł. 26.709.755.

C. WYDATKI ZWYCZAJNE.

Stwierdzając, że magistrat zatrudnia pracowników ponad zatwierdzony etat personalny, p. wojewoda zaleca wobec tego zaprzestanie przyjmowania nowych pracowników aż do czasu wyrównania liczby pracowników do liczby ustalonej statutem etatów, zatwierdzonym przez władze nadzorcze.

Wobec ustawy z dnia 15-go marca 1932 roku o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 roku o dostosowaniu uposażenia członków zarządu i pracowników samorządowych do uposażenia funkcjonariuszów państwowych, p. wojewoda wzywa magistrat do przystosowania poborów członków zarządu i pracowników samorządowych do uposażenia funkcjonariuszów państwowych przy czym zmiany zasad obliczenia poborów funkcjonariuszów państwowych jak również wszelkie dodatki i zasiłki, oraz podwyższenia i obniżenia tych poborów i dodatków dotyczyć mają automatycznie również członków zarządu i pracowników, przy czym terminy zmiany poborów i dodatków funkcjonariuszów państwowych mają zastosowanie do członków zarządu i pracowników samorządowych. Poza dodatkami, przewidzianymi w wymienionym rozporządzeniu żadne dodatki nie mogą być wypłacane.

Z uwagi na konieczność zmniejszenia wydatków zaleca ponadto p. wojewoda obniżenie kredytów w budżecie administracyjnym jak i budżetach zakładów i przedsiębiorstw miejskich na utrzymanie budynków i lokali oraz opału i światła, zmniejszenie wydatków na umundurowanie i odzież ochronną dla pracowników do najniezbędniejszych wypadków, zmniejszenie wydatków na materiały piśmienne, księgi, druki ogłoszenia oraz wydawnictwa, obniżenie wydatków na zaprzęgi, utrzymanie samochodów i bilety tramwajowe gdyż te wydatki są za wysokie.

Co się tyczy budżetów zakładów i przedsiębiorstw prowadzonych przez miasto, p. wojewoda wezwał magistrat i radę miejską do poddania rewizji stosunku swego do tych instytucji i wprowadzenia niezbędnych zmian i oszczędności.

P. wojewoda wzywa magistrat do rozważenia, czy nie należałoby przeprowadzić całkowitej likwidacji majątku nieruchomości cegielni miejskich gdyż utrzymywanie 3 dozorców i konserwowanie budynków jest niecelowe.

Wzywa się magistrat do wprowadzenia jak najdalej idących oszczędności w wydatkach, związanych z zarządzaniem majątkiem Rszew, w którym to majątku niedobór w roku 1930/31 wynosił zł. 67.999.03.

Zaleca się magistratowi sprzedaż względnie wydzierżawienie majątku Romanów, w którym deficyt w roku 1930/31 wynosił zł. 5.921, a na rok 1931/32 wykazano niedoboru — 9.691 złotych.

Ostatnia lustracja z ramienia urzędu wojewódzkiego majątku Łagawnicki wykazała, że prowadzenie przez magistrat gospodarstwa rolnego na 34 mrg. ziemi położonych przy lesie jest niecelowe, przynosząc miastu tylko straty, wskutek czego wzywa się magistrat do zlikwidowania gospodarstwa rolnego.

Wzywa się magistrat i radę miejską do wprowadzenia jak najdalej idących oszczędności budżetu gazowni miejskiej. Wprowadzenie oszczędności w pierwszym rzędzie przyczyni się do potania produkcji gazu i obniżenia ceny za gaz, dostarczany na konsumpcję prywatną i dla przemysłu.

Wreszcie p. wojewoda zaleca magistratowi rozważenie potrzeby likwidacji warsztatów, gdyż usługi warsztatów na rzecz poszczególnych agend zarządu miejskiego są niewspółmiernie drogie w stosunku do cen rynkowych, co było stwierdzone przez fachowy organ urzędu wojewódzkiego przy lustracji warsztatów.

W końcu p. wojewoda zaleca ażeby niezależnie od dokonania zastrzeżonych redukcji budżetu m. Łodzi preliminowane zamierzenia wykonywać jedynie i ściśle w miarę osiągniętych wpływów na podstawie miesięcznych budżetów, stosując w gospodarce miejskiej wszelkie możliwe dalsze oszczędności.

Echa awantury w Andrzejowie

W związku z notatką, jaka się ukazała niedawno w prasie łódzkiej o „rzekomych zająciach w Andrzejowie” dowiadujemy się, że w świetle przeprowadzonego przez władze dochodzenia sprawa ta przedstawia się jak następuje.

Dnia 13 bm. przybył z Łodzi do st. Andrzejów pociąg osobowy, z którego wysiadło około 20 pasażerów. Pasażerowie udali się z peronu na plac postójny reserek, wsiadli na 5 reserek i odjechali do Andrzejowa. Na placu pozostały trzy resorki.

W owym czasie na plac postójny reserek wszedł z peronu stacyjnego niejaki Lipko Morgensztern mieszkaniec Andrzejowa, znany w okolicy jako awanturnik i rozpoczął awanturę ze znajdującymi się na placu w stanie podchmielonym Olczykkiem Janem, mieszkańcem Będonia i Sadowskim Józefem, mieszkańcem Andrzejowa. W wyniku tej awantury pomiędzy Morgenszternem a Olczykkiem i Sadowskim powstała bójka na pięści.

Kilku pasażerów znajdujących się przy kasie biletowej i na werandzie stacyjnej, oczekujących na przybycie pociągu wyszło na plac, lecz zobaczywszy awanturujących, cofnęło się z powrotem na peron. Wkrótce przybył pociąg, którym pasażerowie odjechali do Łodzi.

Dochodzenie wykazało, że żaden z pasażerów przybyłych do Andrzejowa, jak i odjeżdżających do Łodzi przez awanturujących się nie był pobity. Nieprawdą jest również że awanturnicy byli uzbrojeni w noże, kastety i pałki. Posterunek miejscowy o awanturze zawiadomiony nie był i nie interwenjował w tej sprawie. Na winnych sporządzono protokół i skierowano sprawę do sądu Grodzkiego w Łodzi za zakłócenie spokoju.

*****

UWAGA!
„Express Ilustrowany”
i „Republika”
do nabycia w INOWŁODZU
w sklepie Lewenberga
w TEOFILOWIE na kolonjach i letniskach
40—1 obok Inowłódza.

Pierwsi emeryci Z. U. P. U.

Za 6 miesięcy około 1000 starców otrzymywać będzie renty.

Za sześć miesięcy — 1 stycznia 1933 roku pracownicy umysłowi, ubezpieczeni przymusowo od roku 1928 w Z. U. P. U. obchodzą będą bardzo ważną datę. Od tego dnia zaczną obowiązywać

pierwsze emerytury dla starców.

Prawo do emerytury a właściwie t. zw. renty starczej posiadać będą 1 stycznia 1933 roku ci z pośród pracowników umysłowych ubezpieczonych od 1 stycznia roku 1928, którzy

ukończyli 65 lat życia

i przez cały okres pięcioletni bez przerwy pracowali. Tacy pracownicy 65-letni mają prawo do pobierania renty w wysokości

40 proc ich przeciętnych zarobków w tym okresie.

Ilu starców 65-letnich zacznie pobierać rentę?

Według obliczeń z roku 1928 zarejestrowanych zostało w ZUPU przeszło 2,500 osób, które na dzień 1 stycznia 1933 roku

przekroczą 65 lat życia. Oczywiście nie wszyscy będą pobierali rentę. Niektórzy przestali już pracować, tracąc prawo do renty, część ubezpieczonych umarła. Pracuje obecnie

około 2000 osób uprawnionych do pobierania renty.

Nie wszyscy wszakże będą ją pobierać. Wielu 65-letnich pracowników cieszy się dobrem zdrowiem i energią: ci pracować będą nadal i nie mają ochoty zredukować swej pensji do 40 proc. Do renty poda się

około 1,000 ubezpieczonych.

Dodać trzeba, że w roku 1928 do ubezpieczenia nie przyjmowano pracowników umysłowych ponad 63 lata mających, to też nie sposób jest określić, ile osób liczących dzisiaj więcej, jak 68 lat, pracuje jeszcze. Ci wszakże starszko wie rent starczych zostali pozbawieni.

Ilość pracowników która przekroczy w roku 1933 68 lat życia — jest spora.

Wyrazy szczerego współczucia z powodu zgonu

MARJI z BEROWICZÓW LANGNAS

składają p. Henrykowi Langnasowi oraz pozostałej rodzinie

50-4

OTTO HAESSLER Spadkobiercy

Nowa dyrekcja.

Teatru Miejskiego w Łodzi

Zarząd Główny ZASP. komunikuje, że na podstawie umowy zawartej z magistratem m. Łodzi na prowadzenie Teatru Miejskiego ZASP. w Łodzi w sezonie 1932-33 zawarł umowy z p. Stanisławą Wysocką jako kierownikiem artystycznym teatru oraz p. Tadeuszem Krotkiem jako kierownikiem administracyjnym.

TEATR MIEJSKI.

Występy warszawskiej Bandy.

Z powodu wielkiego powodzenia programu „To jest Banda” idzie dodatkowo jeszcze w czwartek i piątek o godz. 8 i 10 wiecz.

W sobotę zupełnie nowy program złożony z jeszcze mocniejszych i kapitalniejszych szlagierów „Banda Naprzód”, w którym również uszyjemy asów Warszawy: H. Ordonównę, Z. Pogorzelską, J. Godeleńską, S. Górską, L. Żelichowską, F. Jaroskiego, A. Boguckiego, W. Dana, A. Dymasz, K. Gimpla, L. Lawińskiego, K. Toma, B. Wasieleski, E. Kozłowski i chór Dana.

TEATR LETNI W PARKU STASZICA.

Dzisiaj w czwartek i dni następujących wieczorem arcywesoła, pełna werwy i humoru pikantna komedia Bacha i Engla „Hiszpańska mucha” w brawurowym wykonaniu Dąbrowskiej Wł. Włocławskiej, Lapińskiej, Grolnickiej, Karcewskiej, Mrozinińskiej, Węgrzyny i Słowińskiego

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ „POLSKIEGO RADIA”.

- CZWARTEK, dni 23 czerwca 1932 r.**
- 11.58—12.10: Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, odczytanie programu na dzień następny.
  - 12.10—12.20: Codzienny Przegląd Prasy Polskiej. Tr. z Warszawy.
  - 12.20—12.40: Przerwa.
  - 12.40—12.45: Komunikat meteorolog. z W-wy.
  - 12.45—14.10: Płyty gramofonowe.
  - 14.10—15.35: Przerwa.
  - 15.35—16.05: Płyty gramofonowe z W-wy.
  - 16.05—16.35: Aud. dla Naucz. Muz. w szkołach ogólnie - kształcących zorg. przez Muz. Ognisko Wakacyjne Liceum Krzemienieckiego. Tr. z W-wy.
  - 16.40—17.00: „Wśród książek” — przegląd najnowszych wydawnictw omówi prof. H. Mościcki. Tr. z W-wy.
  - 17.00—18.00: Koncert popołudniowy w wyk. orkiestry kameralnej Kazimierza Wilkomirskiego. Tr. z W-wy.
  - 18.00—18.20: Odczyt p. t. „O wyborze szkoły zawodowej” — wygłosi p. J. Kączkowska. Tr. z W-wy.
  - 18.20—19.00: Muzyka taneczna z W-wy.
  - 19.00—19.15: Skrzynka pocztowa łódzka, omówi red. Jan Piotrowski.
  - 19.15—19.35: Rozmaitości.
  - 19.35—19.45: Prasowy Dziennik Radiowy.
  - 19.45—20.00: Komunikat Izby Przem. Handl. w Łodzi, odczytanie programu na dzień następny, kalendarzyk filmowy, repertuar teatrów.
  - 20.00—21.20: Muzyka lekka. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonji Warsz. pod dyr. Stanisławą Nawrotą, Witold Elektrowicz (piosenki). Tr. z W-wy.
  - 21.20—21.50: Transmisja wianków na Wiśle. Tr. z W-wy.
  - 21.50—22.00: Dodatek do Prasowego Dziennika Radiowego i kom. meteorolog. z W-wy.
  - 22.00—22.40: Muzyka taneczna z W-wy.
  - 22.40—22.50: Wiadomości sportowe z W-wy.
  - 22.50—23.30: Muzyka taneczna z W-wy. atrów.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

- 19.00. Praga. „Upadek Arkony” — opera Zdenki Fibicha. Tr. z Teatru Narodowego.
- 19.30. Bruo. „Falstaff” — opera Verdięgo. Tr. z Teatru Narodowego.
- 19.41. Hilversum. Koncert symf. pod dyr. Willema Mengelberga. Tr. z Concertgebouw w Amsterdamie.
- 20.00. Paryż. Koncert symfoniczny.
- 20.00. Frankfurt. „Upiór z Canterville”, słuchow. pg. Oskara Wilde'a.
- 20.30. Medjolan. „Jaskółka” — opera Pucciniego.
- 21.00. Wiedeń. „Msza d-moll” Brucknera
- 21.55. Frankfurt. „Mawra” — opera Strawińskiego.

Losy Teatru Popularnego w Łodzi.

Magistrat skreślił subwencję dla Teatru Popularnego. — Kto poderwał egzystencję tej placówki. — Szkodliwa polityka teatralna

W okresie prac nad sporządzeniem budżetu m. Łodzi na rok 1932/33, władze miejskie, ustalając poszczególne pozycje preżimnarza, dokonały w nim wielu skreśleń, podyktowanych koniecznością oszczędzania. Motywy, jakimi samorząd m. Łodzi powodował się w danym wypadku były całkowicie zrozumiałe i usprawiedliwione, gdyby nie pewien fakt. Tym niezmierzonym przykrym faktem jest znamienna i wysoce charakterystyczna decyzja, jaką powzięły władze miejskie, na wniosek wydziału oświaty i kultury (!) magistrat m. Łodzi, której mocą przekreślono w budżecie miasta skromną niewidoczną niemal pozycję p. n. „Subwencja dla teatru Popularnego w Łodzi na rok 1932/33”.

Fakt, o którym mowa staje się o tyle znamienny, że subsyduum dla teatru Popularnego skreślono na wniosek wydziału oświaty i kultury, na wniosek p. ławnika Smolika, który rzekomo miał wypowiedzieć słowa: **Łódź niepotrzebny jest teatr Popularny.**

Czyżby władze miejskie istotnie wychodziły z takiego założenia i tylko dlatego skreśliły pozycję subwencji temu teatrowi? Szkoda wielka, że nie znalazł się nikt dotychczas, kto znając piękną kartę z przeszłości teatru Popularnego, nie stanął w jego obronie, nie poinformował o niej p. Smolika, nie zadokumentował jego pożytecznej, budującej oraz wytrwałej działalności.

Przecież teatr Popularny w roku bieżącym święcić będzie jubileusz swego 10-letniego istnienia. Jakiż paradoks!

istnieje placówka przez lat 10, walczy i boryka się z trudnościami natury materialnej, nie posiada odpowiednich warunków, ułatwiających jej swobodny rozwój i traktowana jest po macoszemu przez władze miejskie, które wreszcie ujawniły swą niczem nieuzasadnioną antypatię do tej placówki i orzekły, po 10 latach jej istnienia, że teatr Popularny stał się zbędny.

Łódź wie, komu zawdzięcza powstanie do życia tej placówki. Znana jest powszechnie pożyteczna inicjatywa i energia ludzi dobrej woli, którzy teatrowi Popularnemu poświęcili niemal wszystko. Rozbijał swe, dosłownie wyrażając się, namioty teatr Popularny zaistniał w nieprzygotowanej kompletnie do tego celu jadalni fabrycznej zakładów I. K. Poznańskiego w Łodzi. Prymitywny i ubogi w pierwszym roku swego istnienia, jedna sobie teatr rzesze miłośników i zdobywa przyjaźń, rokując piękne nadzieje na przyszłość. Wszystko, cokolwiek zdobywa w tej przyszłości, placówka ta zawdzięcza opiece i zapobiegliwości jedynego protektora swego w osobie dyrektora pośła Józefa Wolczyńskiego, który wespół z dyrekcją teatru czuwa nad jej rozwojem.

Odpierając tedy opinie krzywdzące teatr Popularny przytoczyć należy argumenty.

Dosadnie ilustrują działalność tego teatru cyfry, z których między innymi warto podkreślić dane za lata 1923—1929. W roku 1923 teatr Popularny dał ogółem 464 przedstawienia, w tem 379

zwykłych, 51 zrzeczeniowych i 34 dla młodzieży szkolnej i wojska. Z zestawień tych wynika, że teatr dawał przed stawienia specjalnie dla zrzeczeń robotniczych i pracowniczych, dla wojska oraz dla szkół co tydzień. Frekwencja w tym czasie wynosiła 118,544 widzów. Lata następne dosadnie charakteryzują rozwój teatru i dowodzą jego celowości. Rok 1924 wykazał wzrost frekwencji o 19,422 osoby. Teatr więc odwiedziło w drugim m sezonie ogółem 137,966 osób. Wreszcie 1925/26 frekwencja stale wzrasta i zamyka się cyfrą 157,342 widzów. Wzrost zatem w porównaniu z sezonem 1924/25 wynosi 28,798 osób. Podobnie wzrasta liczba widzów i w latach następnych.

Teatr rozwija się nadal pomyślnie, mimo wszelkie trudności, bezrobocie, złe konjunktury w przemyśle i kryzys gospodarczy. Niewątpliwie placówka rozwijała się stale, gdyby nie przeszkody, stwarzane właśnie przez dziwne ustosunkowanie się dzisiejszych władz miejskich do zagadnień teatralnych i teatrów w Łodzi, oraz przez unicestwienie wszelkich zdrowych poczynań teatru, drogą wytwarzania niemal każdego roku warunków, uniemożliwiających swobodny ich rozwój i czynienia z teatru pola walki, niemającej przeważnie nic wspólnego z troską o sztukę, a będącego terenem ściągających się tu aniołów osobistych. W tak wytwarzanych warunkach nie może być mowy o normalnym rozwoju teatru i o pobudzeniu głębszego zainteresowania ogółu teatrami łódzkimi.

W konsekwencji tych wewnętrznych stałych i uporczywych tarć Łódź teatralna niejako zrażona w ostatnich latach odskoczyła od sceny łódzkiej. — Polityka teatralna obecnego magistratu spowodowała zubożenie teatrów łódzkich, które w dobrej ostatniej znalazły się w sytuacji wyjątkowo ciężkiej. — Oczywiście, że magistrat nie chce przypisać sobie winy za upadek teatrów w Łodzi i w tym celu składa wszystko na karb kryzysu.

Trudno uwierzyć, by teatr ten, mimo skreślonej subwencji, przestał istnieć. Krzywdząca go opinia jest mało miarodajna stronnicza i najmniej zatrważająca ażeby mogła pozbawić niepożytej energii ludzi dobrej woli którzy pragną teatr Popularny utrzymać w Łodzi i wspólnie z miłośnikami tej sceny pracować na pożytek ogólny. — Należy ufać że teatr Popularny przy ulicy Ogrodowej mimo wszystko istnieć będzie.

Z KOŁA NAUCZYCIELSKIEGO PRZY RADZIE GRODZKIEJ BBWR.

Jak już wspomnieliśmy dnia 10 bm. nastąpiło połączenie dwu istniejących kół nauczycielskich pod nazwą: „Kół Nauczycielskie przy Radzie Grodzkiej BBWR”.

Jednocześnie przyjęto statut i wybrano nowy Zarząd.

Dnia 18 czerwca rb. odbyło się organizacyjne zebranie nowego Zarządu.

Na stanowisko prezesa koła powołano jednogłośnie ob. Pietraszka Karola na wiceprezesa obywateli: Tłuczka Piotra, Jakubczyka Jerzego, sekretarjat generalny objął obyw. Babiński Adam, kierownictwo biura obyw. Filip Jan, funkcję skarbnika obyw. dr. Łasak Józef, członkowie zarządu obywatele: Braun Jan, Dutkiewicz Edward, Skoński Jan, Kosińska Wanda, Fornalska Marja, Salecki Jan objęli zgodnie z zapowiedzią w poprzednim komunikacie, funkcje kierownicze prac kulturalno - oświatowych w związkach robotniczych, Strzeleckim P.W., w związkach młodzieżowych, w Zjednoczeniu Narodowym Mocarnej Polski itd.

Godziny przyjęć i dyżury ustalono narazie w wtorki i piątki w godzinach od 18—20.

Jutro w piątek, dnia 24 czerwca r. b. w pierwszą bolesną rocznicę zgonu naszego drogiego, nieodżałowanego

b. p. Maxa Goldringa

odbędzie się o godz. 12 w poł. na cmentarzu izraelskim odsłonięcie pomnika i nabożeństwo żałobne, na które zaprasza krewnych i przyjaciół

RODZINA. 20-2

Drogię naszej koleżance ROSIE WAINSTAJNÓWNE I JEJ MATCE z powodu przedwczesnej śmierci

b. p. SZAJI WAINSTAJNA

wyrażają szczerze współczucie

Bracia A. i M. FLATTAU z RODZINA. 20-2

Jak to było z nosem żony...

Narazie sąd Jakubowicza uniewinnił.

(bas) W styczniu r. b. do 7-go komisariatu zgłosiła się p. Policka wraz ze swą córką, Rywką, zam. przy ul. Żeromskiego 49, i zameldowały, że zięć jej, Chaim Jakubowicz, podstępnie wyłudził od niej klucz od mieszkania i skradł 300 dolarów w gotówce oraz garderobę i bieliznę wartości 7000 zł.

Wszczęte dochodzenie policyjne nie zdołało ustalić, czy p. Policka posiadała w mieszkaniu tak znaczny zapas gotówki oraz bielizny i garderoby, tembardziej, że wśród sąsiadów uchodziła za kobietę niezamożną. Wskutek tego zameldowania, Jakubowicza pociągnięto do odpowiedzialności i w dniu wczorajszym zasiadł on na ławie oskarżonych.

Okazuje się, że oskarżony przebywa obecnie w więzieniu w związku ze sprawą odgrzyzenia nosa swej żony, córce p. Polickiej, za co odpowiadać będzie niedługo przed sądem.

Sprawa odgrzyzenia nosa, o której pisaliśmy niedawno, wiąże się ściśle z wczorajszym pobylem Jakubowicza na

ławie oskarżonych.

Jakubowicz jest z zawodu dorożkarzem. Wyjaśnił on przed sądem, że zameldowanie teściowej było aktem zemsty za to, że nie chciał mieszkać z jej córką, która go zdradzała i którą przyłapał niejednokrotnie na gorącym uczynku wiarołomstwa. Przed kilku dniami Jakubowicz, przebywając jeszcze na wolności, spotkał swą żonę z jej aman-tem na ulicy Nowomiejskiej i wtedy to, doprowadzony do ostateczności, odgrzyził jej część nosa. Osadzono go za to w więzieniu.

Oskarżony nie przyznał się do winy popełnienia kradzieży w mieszkaniu teściowej. W charakterze świadków zeznawały p. Policka oraz żona oskarżonego, która zjawiała się w sądzie z przewiązaną twarzą.

Sąd uniewinnił oskarżonego z zarzutu dokonania kradzieży. Za kilka tygodni Jakubowicz stanie poraz drugi przed sądem, gdzie odpowiadać będzie za „uszkodzenie” żony.

Wielki syn Łodzi—Juljan Tuwim

mówi o „Bandzie” i o swych planach teatralnych i literackich. — Łódź nie jest miastem złem, lecz—niedocenianem.—Istnieje kryzys tylko złego teatru i złej sztuki.

Koncern teatralny: Szyfman, Tuwim, Hemar i Jarossy.

Łódź znana jest powszechnie ze swojej rzekomej indolencji dla spraw kulturalnych, a szczególnie dla poezji. Nie wątpi się natomiast i wielkie jest zainteresowanie łodzian dla swego laureata, powszechnie znanego i lubianego poety Juljana Tuwima, którego każdorazowe pojawienie się na bruku łódzkim związane jest z jakimś wydarzeniem kulturalnym. Przed kilkoma dniami przybył do naszego miasta Juljan Tuwim, na czele wspaniałego teatru komików „Banda”. Spotykalmy znakomitego poetę za kulami „Bandy”.

Tuwim wyraża swoją zgodę na udzielenie wywiadu dla czytelników „Republiki” tem chętniej, że należał on do pierwszych współpracowników naszego pisma na którego łamach często drukował swoje wiersze.

— Jaki jest stosunek mistrza do naszego miasta?

— Do Łodzi czuję wielkie przywiązanie. Jestem tutaj częstym gościem i pomimo to *każdy mój przyjazd do Łodzi mnie wzrusza. Na każdym niemal kroku znajduję tutaj wspomnienia z mego dzieciństwa i z czasów sztubackich, gdy w czapce ucznia państwowego gimnazjum rosyjskiego paradowałem po ulicy Piotrkowskiej, wagarowałem w parku, ongiś Mikolajewskim, a obecnie Sienkiewiczza i pisywał moje młodzieńcze wiersze na ławce w Helenowie. Dalem temu wyraz w szeregu wierszy. Wdzięczność moja dla Łodzi urosła jeszcze bardziej z chwilą gdy zostałem laureatem nagrody artystycznej mego miasta rodzinnego.*

— Jak przedstawia się sprawa fuzji „Bandy” z teatrami Szyfmanowskimi i jakie będzie stanowisko mistrza w tych teatrach?

— Fuzja „Bandy” z teatrami Szyfmana jest już faktem dokonany. W przyszłym sezonie teatralnym w „Teatrze Polskim” wystawiane będą komedje muzyczne, komedja jako taka, czasem zaś dramaty, jeśli znajdzie się utwór trapiący i dobry, w teatrze zaś „Małym” za-instaluje się „Banda”. Ja osobiście obejmuję kierownictwo literackie obu teatrów. Hemar bierze — muzyczne, Jarossy będzie jednym z głównych reżyserów dyrektorem naczelnym zaś obu teatrów zostanie Szyfman.

— Oczywiście przy takim układzie kierownictwa artystycznego i zwiększonych zespołach aktorskich, będziemy mieli olbrzymie pole do pracy.

— Z czyjej strony wyszła propozycja fuzji teatrów

— Sprawa ta nurtowała w nas już od dłuższego czasu. Obecnie dojrzała ona i w konsekwencji pertraktacji została zrealizowana. Tak iż inicjatywa przyszła prawie równocześnie z obu stron.

— Chwilowo w dalszym ciągu będziemy w „Bandzie” kultywować formę miniatur artystycznych, z czasem jednak pragnę przejść na szersze pole komedji muzycznej. Gdyż w tej formie widzę możliwość rozbudowania teatru, ściślej mówiąc, rozbudowania sztuki teatralnej na widowisko. *Widz współczesny szuka w teatrze przede wszystkim widowiska.* Tutaj nasze poglądy całkowicie zbiegają się z poglądami dyr. Szyfmana i dlatego

sądze, że nasz wspólny trud powinien wydać należyty plon.

— Czy istnieje kryzys w rewji?

— Pozwolę sobie na ryzykowną odpowiedź w tej materji. *Mojem zdaniem, kryzysu w rewji niema, jest tylko kryzys w złej rewji, tak samo, jak jest kryzys w złym dramacie.* Pogląd mój na tę sprawę potwierdzają najlepiej występy „Bandy” w Łodzi. Wiem, że mieszkańcy tego miasta bodaj najboleśniej odczuli ogólny kryzys gospodarczy, tutaj też zauważyć się daje największy głód gotówkowy, pomimo to publiczność łódzka codziennie wypełnia widownie Teatru Miejskiego po brzegi i dużo ludzi nawet odchodzi bez biletów.

— Publiczność nie chce być oszukana lecz dla prawdziwej sztuki zawsze ma ainteresowanie i znajduje też odpowiednie środki, by głód duchowy zaspokoić. Fałszywy nawskroś jest pogląd, że teatr komików „Banda” jest placówką niepoważną. My dajemy sztukę, a raczej w każdym programie 15 odrębnych i mocno skondensowanych sztuk, i sądze, że nie umniejsza wartości artystycznej jego forma groteskowa.

— Skąd wzięła się nazwa „Banda” i czy nazwa posiada uzasadnienie natury literackiej, czy też symbolicznej?

— Nazwaliśmy teatr nasz „Banda” przypadkowo, nie nadając nazwie jej żadnego głębokiego znaczenia. Zebrała

się poprostu *banda ludzi twórczych i stąd ta nazwa.* Chodziło mi też o nazwę krótką, jedrną — jednym słowem „szlagwort”.

— A propos „SZLAGWORT”. — dodaje po chwili namysłu nasz interlokutor, — *NIE ZNAJDUJE ODPOWIEDNIKA W JEZYKU POLSKIM I GOTÓW JESTEM WYZNACZYĆ NAGRODE DLA KTOREGOŚ Z CZYTELNIKÓW, KTÓRY MI ODPOWIEDNIK TAKI WSKAŻE*

— Jakże są plany „Bandy” na najbliższą przyszłość?

— Teraz jesteśmy na tournée artystycznym po Polsce. Pragniemy bowiem całemu krajowi zademonstrować nasz dorobek artystyczny za pierwszy rok pracy. W październiku zaś rozpoczynamy nowy sezon w Warszawie.

— Przy tak intensywnej pracy teatralnej, czy znajduje mistrz także czas na pracę literacką?

— Owszem. Poza pracą na niwie teatralnej poświęcam nawet dużo czasu twórczości literackiej.

W najbliższym czasie ukaże się *tom moich poezji p. t. „Biblija cygańska”.* Poza-tem wykończam pracę naukową — *dziełiny filozofji, mam na warsztacie także sztukę teatralną, która ujrzy światło kin-kietów w Teatrze Polskim.* Szykuje również antologję poezji rosyjskiej 19-go wieku w moim przekładzie.

— Jak mistrz łączy swoją twórczość literacką z pracą kabaretową?

— Z tem pytaniem zwracają się do mnie dość często. Nie sądze by twórczość, przeznaczona dla rewji, acz posiada formę prawdziwej sztuki, umniejszała wartość poety. Pozwolę sobie stwierdzić, że *wszystko, co się dobrze robi i posiada pewną wartość literacką — nie przynosi ujmy autorowi.*

— Na zakończenie pragnę jeszcze podkreślić mój wyjątkowy sentyment dla tego, zdaniem Bartkiewicza i całej opinji polskiej — „złego miasta”, za jakie uchodzi Łódź. Przed pewnym czasem wystąpiłem na łamach „Republiki” w sprawie *odrestaurowaniu Biblioteki Jagiellońskiej, składając na ten cel 500 zł i wzywając systemem łańcuchowym szereg osób do pójscia w moje ślady.* Apel mój przebrzmiał bez echa. *Aż najniespodzianie, ku memu największemu zdumieniu dwaj nieznan mi panowie z Łodzi — bracia Mogilniccy — złożyli przed kilkoma dniami pewną sumę na ten cel.*

— To jest Łódź — nigdy nie poznane i nie docenione miasto.

Dziękując największemu naszemu li-rykowi współczesnemu za jego cenne wynurzenia, żegnamy Juljana Tuwima— laureata nagrody artystycznej miasta Łodzi. El Bar.

W Polsce jest lepiej, niż na całym świecie.

Dzieci węgierskie piją wino, zamiast mleka lub herbaty. — Falszowane „marki” i potrójne ceny.

Jak jest na Węgrzech, a jak--u nas...

(e) W dniu wczorajszym odwiedził nas redakcję p. Gorgey Szirmay, poseł do parlamentu węgierskiego, były radca ministerjalny, i właściciel wielkich winnic na Węgrzech i członek delegacji, która przybyła do Polski celem zawarcia układu handlowego.

Panu Szirmayowi towarzyszył jego sekretarz osobisty p. Friss Sandor. Pan Szirmay orientuje się doskonale w stosunkach polskich i zaraz na wstępie na pytanie nasze, jak przedstawia się obecnie sytuacja na Węgrzech, odrzekł:

— *Przedewszystkiem stwierdzam, że u was jest o wiele lepiej. Wy tu, w Polsce, nie odczuwacie wcale kryzysu. Na Węgrzech jest źle, bardzo źle...* Otoczeni jesteśmy ze wszystkich stron murami celnymi, nie możemy nic wywieźć, a jeden z głównych przedmiotów naszego eksportu, który u was uchodzi za artykuł luksusowy, a mianowicie — wino, u nas posiada wartość wody, w dosłownym znaczeniu tego wyrazu.

Wystarczy powiedzieć, że małe dzieci, idąc do szkoły bez śniadania, piją zamiast mleka, względnie, w najgorszym wypadku, zamiast okurzonej herbaty — wino! I nie rzadkie są wypadki, gdy dziecko przychodzi do szkoły pijane...

To samo dotyczy chłopców, rzemieślników oraz robotników, których jedynym pożywieniem w okresie braku pracy jest również — wino. Przytoczę panom niektóre cyfry statystyczne, pochodzące z roku ubiegłego, a ilustrujące dosadnie powyższą sytuację. Otóż, spożycie wina na głowę ludności na Węgrzech wynosiło w ubiegłym roku 52 litry, podczas gdy w Polsce — 0,2 litra... Należy podkreślić, że Polska pod względem konsumcji wina pobila wszechświatowy rekord, gdyż nawet w „suchej” Ameryka spożycie wina na głowę ludności wynosi 0,4 litra.

— *Możliwe, że tak jest dlatego —*

wtrącamy — że wino jest u nas artykułem luksusowym?...

— Oczywiście... — brzmi odpowiedź naszego interlokutora — *Przypuszczam, że spożycie wódki jest w Polsce znacznie większe...* Wino jest rzeczywiście w Polsce artykułem luksusowym, lecz czemu tak się dzieje — nie wiem... Może dlatego, że wino jest w Polsce bardzo drogie. Stwierdziłem naprzykład, że w Polsce ceny win węgierskich są trzy a nawet czterokrotnie wyższe, niż powinny być przy bardzo nawet solidnym zarobku i wysokich cłach. Cła te są takie, że skarb Polski może właściwie mieć więcej dochodu z win niż z wódki, która jest, jak wiadomo, artykułem monopolowym. W interesie więc skarbu leżałoby właściwie propagowanie większego spożycia wina.

Pozatem zauważyłem — dodaje p. Szirmay z uśmiechem — że w Polsce sprzedawane są wina węgierskie, które u nas wogóle nigdy nie istniały. W latach od 1889 do 1901 naprzykład winnice węgierskie wogóle nie były czynne i u nas nawet w tym okresie nie było ani jednego litra wina, podczas gdy w kartach win u was spotkałem gatunki tych właśnie, nigdy nieistniejących roczników. Skąd one się wzięły w Polsce, skoro u nas nawet ich nie było — tego nie mogę zrozumieć...

Wszystkie te sprawy poruszmy na konferencji, która odbędzie się w najbliższych dniach w Warszawie. Będzie-śmy dążyli do zacieśnienia stosunków gospodarczych między Polską a Węgrami przez zawarcie umowy handlowej.

Z potwornej, absurdalnej sytuacji, jaka wytworzyła się ostatnio na całym świecie, a która podcina egzystencję milionowych rzesz, musimy znaleźć jakieś wyjście.

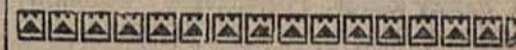
Przebież między nami a wami niema żadnych spraw spornych, łączy nas od-wieczna wzajemna sympatja, czemuż

więc nie mielibyśmy sobie wzajemnie pomagać, ku obopólnemu zadowoleniu?...

P. Szirmay podał nam ponadto szereg cyfr, które świadczą o niesłychanym spadku obrotów handlowych między Węgrami a Polską w ciągu ostatnich 4-cho lat, na co zwróciłem szczególną uwagę jako na fakt, posiadający wielkie znaczenie dla obydwu tych państw.

Zegnając się z nami p. Szirmay do-dał:

— *Chciałbym wszystkim Polakom powiedzieć, że wcale nie zdają sobie sprawy z tego, do jakiego stopnia w Polsce jest lepiej, niż gdzieindziej w Europie, a kto wie, czy nie lepiej, niż na całym świecie?..*

TEATR MIEJSKI
GOŚCINNE WYSTĘPY
WARSZAWSKIEJ BANDY
Kabaret Komików pod kierownictwem:
H. Hemara, F. Jarossy'ego i I. Tuwima.
OSTATNI DZIEŃ
TO JEST BANDA!

udział biorą:

- H. Ordonówna,
- Z. Pogorzelska,
- I. Godelska,
- S. Górską,
- L. Zelichowska,
- F. Jarossy,
- A. Bogucki,
- W. Dan,
- A. Dymśa,
- M. Fogg,
- K. Gimpel,
- M. Hoherman,
- E. Koszutski,
- L. Lawiński,
- K. Tom,
- B. Wasiel,
- Chór Dana.

Codziennie 2 przedstawienia o godzinie 8-ej i 10-iej wieczorem.

Bilety w cenie od 1 zł. do nabycia w Kasach Teatru.

Kasa zamawiań Traugutta 1.

POZNAJ SWÓJ LOS ŻYCIA

Zamiejscowym próbna analizę - horoskop wysła bezpłatnie, opracowany przez słynnego MEDJUM wraz z pouczającą broszurą, z której każdy łatwo nauczy się odczytywać sobie lub zainteresowanym wszelkie zawiąkania życiowe każdego człowieka i jego przeznaczenie. Napisz imię, rok i datę urodzenia. Na kosztą przesyłki zł. 1 (znaczkami pocztowymi) załączyc. Adres: Marja Bicz, Warszawa, ul. Koszykowa 28, m. 34.

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

Łódzkiego okręgu włókienniczego.

Upadek niemieckiego Kreugera.

Rząd niemiecki kupuje udziały w przedsiębiorstwach górnośląskich.

Katowice, 22 czerwca. Niestychane wrażenie wywołała na Śląsku wiadomość, że generalny dyrektor Flick, główny akcjonariusz t. zw. Wspólnoty Interesów t. j. Katowickiej Spółki Akcyjnej i Zjednoczonych Hut Królewskiej i Laury zmuszony był pakietem akcji firmy „Gelsenkirchener Bergwerke”, którą ma w swym posiadaniu oraz większość akcji największego niemieckiego koncernu hutniczego Vereinigte Stahlwerke, odstąpić rządowi niemieckiemu.

Flick uchodził do niedawna jeszcze za jednego z największych przemysłowców w Niemczech i nazywany był popularnie niemiecko - polskim królem stalowym.

Przed wojną jeszcze był on nikomu nieznanym człowiekiem. W czasie wojny nabył on na własność hutę Charlotten - Hütte w Saksonii, której był dyrektorem, a następnie w czasie inflacji, hutę Bismarcka i Katowicką Spółkę Akcyjną na Górnym Śląsku. Potem, już w okresie stabilizacji, uzyskał większość akcji w Gelsenkirchener Bergwerke. Przy tworzeniu wielkiego trustu żelaznego Vereinigte Stahlwerke otrzymał wraz ze znanym przemysłowcem Tyssenem, większą część akcji w tym koncernie.

Nie zadawalniając się temi zdobyczami wykorzystał załamanie się firmy wiedeńskiej Bosla i odkupił jego udziały w hucie „Królewskiej” i Laurze oraz odkupił akcje od czeskiego przemysłowca Weimana, przez co uzyskał także większość w „Królewskiej” i „Laurze” i stworzył w ten sposób koncern „Wspólnoty Interesów” na Górnym Śląsku, który reprezentuje 50 proc. ogólnej polskiej produkcji żelaza i stali.

Ostatnio nabył Flick jeszcze większość akcji firmy Maks Hütte w Niemczech i „Mitteldeutsche Stahlwerke” również w Niemczech, ale transakcje te zawarte już w czasie kryzysu, przy pomocy krótkoterminowych kredytów i lombardowania akcji, doprowadziły wreszcie i tego niemieckiego Kreugera do upadku. Narazie wprowadził Flick pozbył się jedynie swego udziału w Vereinigte Stahlwerke, które za pośrednictwem Dresner - Banku objął rząd niemiecki, lecz nie ulega wątpliwości, że obecni wierzyciele jego, u któ-

rych z lombardowane są akcje innych jego przedsiębiorstw, wypowiedzą mu dalszy kredyt i zmuszą go do likwidacji także i reszty jego interesów. Zachodzi jednak wielkie niebezpieczeństwo, że rząd niemiecki, celem niedopuszczenia do przejścia Katowickiej Spółki Akcyjnej huty „Królewskiej” i „Laury” w ręce polskie względnie francuskie, wykupi od Flicka także pakiet akcji obu tych przedsiębiorstw, wskutek czego

przeszłyby one pod bezpośredni wpływ rządu niemieckiego. Na możliwość tę wskazuje już teraz komentarz hakerystyczny „Ost-Deutsche Morgen Post”, który dziś donosi, że rząd niemiecki przepłaci Flickowi akcje Kirchenbergwerk, placąc za nie po 90 za 100, przy rzeczywistym kursie 43 za 100 a to w tym celu, by umożliwić Flickowi sanację jego „wschodnich interesów”.

Import sztucznego jedwabiu do Polski przez syndykat międzynarodowy.

(F) W warszawskich kołach przemysłowych, rozszalała się pogłoska o zagrożeniu polskiego przemysłu sztucznego jedwabiu importem tego artykułu zagranicznego. Mianowicie, powołano niedawno międzynarodowy syndykat fabrykantów sztucznego jedwabiu w skład którego weszło kilkanaście koncernów i fabryk z Niemiec, Holandji, Szwajcarii i Włoch.

Ta koncentracja zagranicznych fabrykantów sztucznego jedwabiu ma na celu zdobycie nowych rynków zbytu, celem pozbycia się ogromnych zapasów sztucznego jedwabiu. W związku z tem zachodzi obawa zwiększenia importu artykułu na rynek polski.

Wobec tego zainteresowane koła mają zamiar wystąpić do rządu z prośbą o wzmocnienie należytej ochrony celnej.

Gielda pieniężna.

Na dzisiejszym zabranii giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie zapotrzebowanie na dewizy było bardzo małe, przy tendencji słabszej dla dewizy na Nowy Jork i Pragę. Natomiast mocniej kształtowała się dewiza na Londyn; wypłata telegraficzna na Nowy Jork 8.921. Notowano kursy dewiz: Belgia — 124.25, Holandia — 360.55, Londyn — 32.45, Nowy Jork — 8.916, Paryż — 35.08, Praga — 26.38, Szwajcaria 173.80; w obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 212.10. W obrotach prywatnych: marka niemiecka w zaofiarowaniu po kursie 210.50, banknoty dolarowe 8.91, rubel złoty 4.82 i pół, dolar złoty 8.90, rubel srebrny 1.44, bilon 0.63.

AKCJE. Na rynku akcyjnym obracano jedynie akcjami Banku Polskiego po kursie 70. W obrotach pozagiełdowych dokonano drobnych transakcyj akcjami Lilpopa po 10.26, Modrzewowa 1.85 i Starachowicami po 5.10. Naogół akcje były w zaniedbanii.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów państwowych panowała tendencja lekko wyżkowa, przy większych obrotach 4 proc. poz. premjową dolarową. W dziale prywatnych papierów lokacyjnych tendencja przeważała słabsza. Większych obrotów dokonano 4 i

pół proc. listami ziemskimi i 8 proc. listami m. Warszawy. Notowano: 4 proc. poz. premjowa dolarowa 47.75 — 47.90, 5 proc. poz. konwersyjna 35 — 35 i pół, 7 proc. poz. stabilizacyjna 44.25 — 43.88 — 44. Listy zastawne i obligacje banków państwowych bez zmiany, 4 i pół proc. listy ziemskie 32.50 — 32.25, 8 proc. Warszawy 53 — 52.25 — 52; odcinki po 1000 złotych 53.50 — 53.38; 8 proc. Piotrkowa 50.50. Transakcje dokonane a nietotowane: 3 proc. poz. budowlana 33.75, 4 proc. poz. inwestycyjna zwykła 88.75, 6 proc. poz. dolarowa drobne odcinki po 51, 5 proc. Warszawy 44.75, odcinki po 50 zł. — 58, 8 proc. Łodzi 51 — 51.25. 10 proc. Siedlec 47.25, za 4 proc. poz. serjową inwestycyjną żądano 96, za 6 proc. obligacje m. Warszawy chciano płacić za 5-tą emisję 28, 8-ma i 9-ta emisję 27.

RYNEK WALUTOWY W ŁODZI.

W dniu wczorajszym na łódzkim rynku walutowym ujawniła się nieco mocniejsza tendencja dla dolara: placeno 8.88 i żądano 8.89 do 8.90 (za większe odcinki). Tendencja spokojna. Funt znacznie mocniej 32.60 w placeniu i 32.75 w żądaniu. Frank zarówno francuski jak i szwajcarski bez zmiany. Marka 210 i pół w placeniu i 211 i pół w żądaniu. Złoto bez zmiany.

Listy załatwne łódzkie przy zlekką mocniejszej tendencji w placeniu 52 i w żądaniu 52 i pół (c)

Więści gospodarcze

ZALEGŁOŚCI MINISTERSTWA ROBÓT PUBL. ZA MATERIAŁY BUDOWLANE.

Zaległości ministerstwa robót publicznych za materiały dostarczone (zwłaszcza na kamień, szuter itp.) dla konserwacji i budowy dróg wynoszą 7 mil. zł., a wobec braku dostatecznej ilości gotówki w kasach państwowych pokrycie pretensyj odnośnych firm ulega opóźnieniu. Firmy te upominają się niejednokrotnie o przyznanie im odsetek zwłoki. Żądanie spotykało się dotąd z oporem ministerstwa robót publicznych i ministerstwa skarbu. Ostatnio jednak został podobno stworzony korzystny precedens, gdyż w trakcie procesu, który jedna z firm na ten temat wytoczyła rządowi Prokuratorja Generalna oświadczyła się za zamieszczeniem procesu ze strony skarbu państwa, uważając sprawę zgóry za przegraną.

Z PRZEMYSŁU METALOWEGO.

W przemyśle metalowo-przetwórczym sytuacja nie doznała poprawy. Zastój w tej gałęzi przemysłu trwa nadal, a nawet doznał pewnego zaostrezenia. Napływ zamówień jest wyjątkowo słaby, to też niektóre zakłady metalowo-przetwórcze posiadając znaczniejsze zapasy towaru na składzie, były zmuszone eilnie ograniczyć pracę. Fabryki śrub i nitów pracują zaledwie przez 2 do 3 dni w tygodniu. Fabryki wyrobów blaszanych i wazozaty konstrukcyjne z powodu braku zamówień wstrzymały ruch. W dziale wyrobu zamków, klódek, okuc przedsiębierstwa pracują od 4 do 5 dni w tygodniu. Walcowanie metali zatrudnione są chwilowo dobrze. W dziale

wyrobów mosiężnych, fosfor-bronzu, wyrobów z miedzi, zakłady pracują przez 6 dni w tygodniu, jednakowoż przy eilnie zredukowanej zalodze. Fabryki maszyn, podobnie jak w ubiegłych miesiącach zatrudnione są niedostatecznie, napływ bowiem zamówień krajowych prawie że ustał, zlecenia zaś zagraniczne napływają w małych ilościach.

PRZEMYSŁ JUTOWY.

Napływ zamówień krajowych i zagranicznych jest umiarkowany, przyczem zauważyć należy, że przy dostawach zagranicznych wymagane są obecnie ceny nie pokrywające kosztów własnych jak również kosztów transportu do najbliższej przystani morskiej. Ceny przędzy jutowej utrzymany się na dotychczasowym poziomie, natomiast ceny tkanin i worków obniżyły się o ca. 5 zł, na 100 kg. W przemyśle jutowym z końcem maja zawarta została nowa umowa zbiorowa o wynagrodzenie za pracę przyczem obniżone zostały stawki akordowe o 10 proc., zaś płace dnówkowe przy wynagrodzeniu do 40 gr. za godzinę do 6 proc., przy wynagrodzeniu 40 do 60 gr. o 8 proc., a powyżej 60 groszy o 10 proc. Powyższe stawki, ustalone drogą arbitrażu przez inspektora, pracy, obowiązują do 30-go września 1932 r. Przeciwna obniżka wynagrodzenia za robociznę wynosi 8 proc.

UPADŁOŚCI W JUGOSŁAWJI.

W maju r. b. ogłoszono w Jugosławji 78 upadłości i wszczęto 76 postępowań upadłościowych. W maju 1931 odnośne cyfry wynosiły 45 i 93.

Kronika gospodarcza.

BANKRUCTWA W MANCHESTERZE.

(F) Do Warszawy nadesły wiadomości o bankructwie jednej z największych firm handlujących surową bawełną w Manchesterze. Firma ta istniała od kilkudziesięciu lat i pracowała w handlu bawełną pod nazwą Wąsley White and Comp.

Na zebraniu wierzycieli tej firmy uznali, że jedyną drogą zaspokojenie wierzycieli jest rozwiązanie przedsiębiorstwa i przeprowadzenie likwidacji. Zobowiązania przedstawiają się bardzo poważnie i znacznie przewyższają aktywa przedsiębiorstwa.

KONFERENCJA ANGIELSKO-KANADYJSKA.

(F) Jako przygotowanie do imperialnej konferencji w Ottawie w Montreal rozpoczęła się konferencja przedstawicieli przemysłu angielskiego z reprezentantami Kanady. Tematem konferencji są sprawy angielskie przemysłu bawełnianego i sprawa kanadyjskich cel bawełnianych. Chodzi tu o ustalenie specjalnej klauzuli dla towarów angielskich w Kanadzie. W konferencji bierze udział szereg przedstawicieli importerów, którzy wysunęli szereg postulatów w związku z celami ochronnymi. Cła obecne w Kanadzie obciążają angielskie wyroby bawełniane w wysokości 45 proc. ad valorem, podczas gdy jeszcze dwa lata temu cła wynosiły tylko 19 proc. W związku z tem import angielskich towarów bawełnianych do Kanady spadł o blisko 60 proc.

EKSPORT NICI DO PALESTYNY.

(F) Jak się dowiadujemy, wysoki komisarz Palestyny zwolnił od opłat celnych nici do szycia eksportowane do Palestyny. Rozporządzenie obejmuje nici przywożone w motkach i kłódkach, które nie mogą być mniejsze niż 750 mtr. i nici w bobinach i wrzecionach o długości nie mniejszej niż 4500 metrów.

„NOC ŚWIĘTOJAŃSKA” W HELENOWIE.

Zjednoczenie Narodowe Mocarnej Polski w Łodzi urzędująca na rzecz grodzkiego komitetu niosienia najbardziej pomocy w czwartek dnia 23 czerwca br. o godz. 18 wieczór do godz. 5-ej rano w Helenowie tradycyjną „Noc Świętojańską”. Komitet dołoży wszelkich starań, żeby każda z poszczególnych atrakcyjnych dla publiczności wiele emocjonujących wrażeń i miłych niespodzianek. Wianki, konfetti, balony itp. do sprzedania na miejscu po bardzo niskich cenach. Przygrywać będą dwie orkiestry. Bufet tani obficie zaopatrzony. Ceny wstępu do ogrodu 80 gr. dla wojskowych i młodzieży 50 gr. Wrazie niepogody zabawa odbędzie się w eobote. Tegoz dnia od godz. 3-6 zabawa specjalna dla dzieci. Program bardzo urozmaicony i moc niespodzianek, podarunki itd.

Gielda zbożowa.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie obrót ogólny wynosił 376 i pół tony. Zaofiarowanie było zmniejszone. Notowano za 100 klg. parytet wagon Warszawa w handlu hurtowym, w ładunkach wagonowych: żyto 26.00 — 27.00, pszenica jednolita 28.00 — 28.50, pszenica zbierana 27.00 — 27.50, owies jednolity 25.55 — 26.00, owies zbierany 23.50 — 24.50, jęczmień na kaszę 21.50 — 22.00, groch polny jadalny 30.00 — 33.00, groch Victoria 30.00 — 34.00, wyka 25.00 — 26.00, łubin niebieski 14.00 — 15.000, łubin złoty 20.00 — 22.00, siemie lniane basis 90 proc. 38.50 — 40.00, mąka pszenna luksusowa 48.00 — 53.00, mąka pszenna /40 43 — 48, mąka żytnia pyłowa 41.00 — 43.00, mąka żytnia sitkowa 31.00 — 33.00, mąka żytnia razowa 31.00 — 33.00, otręby pszenne szale 14.00 — 14.50, otręby pszenne średnie 13.50 — 14.00, otręby żytnie 13.00 — 13.50, kuchy lniane 22.00 — 23.00, kuchy rzepakowe 17.50 — 18.00, kuchy słonecznikowe 18.00 — 18.50.

NOTOWANIA BAWELNY.

Nowy Jork. Loco 5.25, czerwiec 5.20, lipiec 5.24, sierpień — wrzesień 5.38, październik 5.47, listopad 5.56, grudzień 5.63, styczeń 5.71, luty 5.78, marzec 5.87, kwiecień 5.96, maj 6.02.
Nowy Orlean. Loco — lipiec 5.24, październik 5.43, grudzień 5.59, styczeń 5.66, marzec 5.83, maj 5.96.
Liverpool. Loco 4.39, czerwiec 4.15, lipiec 4.13, sierpień 4.14, wrzesień 4.13, październik 4.13, listopad 4.14, grudzień 4.17, styczeń 4.19, luty 4.22, marzec 4.25, kwiecień 4.27, maj 4.29, czerwiec 4.32, lipiec 4.35.
Egipska. Loco 6.15, lipiec 6.00, październik 6.19, listopad 6.24, grudzień 6.27, styczeń 6.35, marzec 6.48, maj 6.58.
Upper. Loco 5.40, lipiec 5.26, październik 5.35, listopad 5.36, grudzień 5.37, styczeń 5.42, marzec 5.49, maj 5.50.
Brena. Loco 6.42, lipiec 6.00, październik 6.24, grudzień 6.37, styczeń 6.40, marzec 6.51, maj 6.65.
Aleksandria. Lipiec 11.11, listopad 11.65, styczeń 12.02, marzec 12.27.
Ashmouni. Czerwiec 9.07, sierpień 9.10, październik 9.29, grudzień 9.43.

O przedłużenie syndykatu

polских hut żelaznych

(F) W Warszawie odbyło się posiedzenie rady nadzorczej syndykatu polskich hut żelaznych, na którym omawiano sprawę przedłużenia syndykatu na dalszy okres. Posiedzenie wyłoniło specjalną komisję, która przeprowadzi rozmowy z członkami syndykatu, celem sprecyzowania zasad nowej umowy syndykalnej. Prace tej komisji mają być ukończone do dnia 15 lipca r. b. Rada postanowiła odroczyć sprawę ustalenia terminu walnego zgromadzenia i wybór nowych władz syndykatu.

Nowa taryfa celna

zostanie ogłoszona w lipcu

(F) Jak się dowiadujemy, biuro komitetu ekonomicznego przy radzie ministrów otrzymało już ostateczny tekst nowej taryfy celnej. Tekst zawiera grupy tom pisma maszynowego. Nowa taryfa celna obejmuje całość naszych stosunków celnych i wchodzi ona w życie w rok po ogłoszeniu. Ministerstwo przemysłu i handlu zabiega, aby rada ministrów rozpatrzyła projekt i ewentualnie uchwaliła go na posiedzeniu swem w dniu 7 lipca, poczem jeszcze w ciągu lipca nowa taryfa będzie ogłoszona w drodze dekretu Prezydenta Rzplitej.

Upadłości i układy.

W końcu października r. ub. ogłosił sąd handlowy upadłość firmie „J. J. Flam”, skład desek w Pabjanicach, chwilę otwarcia upadłości oznaczył na dzień 14 sierpnia 1930 r. tymczasowo, sędzią komisarzem zamianowano s. h. Mieczysława Hurewicza, zaś kuratorem upadłości, obr. Józefa Ulkowskiego. Upadłego oddał pod dozór policji.

W czerwcu r. b. odbyło się zebranie wierzycieli upadłości w przedmiocie przyjęcia zaoferowanych na poprzednim posiedzeniu przez upadłego warunków układu pojednawczego. Zebranie to odbyło się w obecności sędziego komisarza s. h. Mieczysława Hurewicza i syndyka tymczasowego upadłości Flama, obr. Piotra Lasockiego. Stawił się Dawid Belżycki, który oświadczył, że pretensje swoje wycofuje z masy dla zrealizowania ich na innej drodze, gdyż na propozycje układowe w wysokości 8 proc. — nie zgadza się. Pełnomocnik firmy „Władysław Silberstein i Ska”, adw. Filipkowski jr. zgodził się na powyższe propozycje z zastrzeżeniem jednak by zredukowana suma płatna była w 2-ach ratach 3 miesięcznych Flama, wobec uregulowania należności pozostałym wierzycielom, prosił o zatwierdzenie układu. Po zostali wierzyciele na posiedzenie nie stawili się. Sędzia komisarz uznał układ za zawarty, sąd układ ten na sesji wczorajszej zatwierdził.

W sprawie upadłości „Tow. Akc. Przemysłu Włókienniczego „Karol Steiner”, Sp. Akc. o której przed kilku dniami obszernie donosiliśmy, na sesji wczorajszej rozważane było podanie kuratorów masy upadłości, adw. Ryszarda Vogla i inż.

Bolesława Benedeka. Z podań tych wynika, że fabryka jest nadal w ruchu i zatrudnia 800 robotników.

Na składach znajdują się dostateczne zapasy surowców, umożliwiających kontynuowanie pracy. Z uwagi na to, że wypowiedzenie robotnikom może nastąpić jedynie z zastosowaniem 2-tygodniowego terminu, że zatrzymując fabrykę należałoby zapłacić robotnikom odszkodowanie za wspomniane 2 tygodnie, co wyniosłoby około zł. 60.000 i byłoby czystą stratą dla masy, prosili sąd o zezwolenie na uruchomienie fabryki na czas zarządu kuratorów masy. Jednocześnie prosili sąd o zamianowanie na czas nieobecności sędziego - komisarza Hirszberga, jego zastępcy. Sąd przychylił się do próśb kuratorów.

W sprawie upadłości firmy „Cezary Wihan”, sklepu galanterijnego przy ul. Przejazd nr. 2, sąd mianował sędzią komisarzem s. h. Aleksandra - Juliana Malczewskiego, na czas nieobecności sędziego komisarza Maurycego Tempelhofa.

W upadłości firmy „S. Domański i Ska” wpłynął wniosek sędziego handlowego Eborowicza o wyznaczenie nowego i ostatecznego 4 tygodniowego terminu sprawdzenia wierzytelności, gdyż na poprzednie posiedzenie stawili się jedynie 36 wierzycieli. Sąd przychylił się do wniosku sędziego-komisarza.

Zgodnie z wnioskiem sędziego-komisarza sąd wyznaczył ostateczny 2 tygodniowy termin dla sprawdzenia wierzytelności upadłej firmy „L. Rozenstrauch i W. Bialer”.

Zniżki celne na papier sprowadzany z zagranicy

Warszawa, 22 czerwca.

(B) W uzupełnieniu naszej wiadomości o wszczętej przez rząd akcji w kierunku obniżenia cen papieru, dowiadujemy się, że kartel przemysłu papierniczego przedłożył rządowi memoriał w którym BRONI WYSOKOŚCI OBECNYCH CEN I PROTESTUJE PRZECIWKO WPROWADZENIU ZNIŻEK CELNYCH NA PAPIER SPROWADZANY Z ZAGRANICY.

Ze źródeł rządowych komunikujemy nam, że wystąpienie kartelu papierniczego nie odniesie skutku i ministerstwo skarbu przygotowało już rozporządzenie o obniżce cła na papier sprowadzany z zagranicy.

czego nie odniesie skutku i ministerstwo skarbu przygotowało już rozporządzenie o obniżce cła na papier sprowadzany z zagranicy.

Rozporządzenie to podpisał już minister skarbu i minister przemysłu i handlu. Ze względów formalnych musi na rozporządzenie figurować podpis ministra rolnictwa a po złożeniu tego podpisu, w najbliższych dniach rozporządzenie będzie ogłoszone w drodze urzędowej.

Bilans Banku Polskiego za ostatnią dekadę

W ubiegłej dekadzie Bank Polski, celem uzupełnienia zapasu dewiz, wymienił 19 milj. 611 tys. złota na dewizy, wobec czego zapas złota zmniejszył się o wymienioną sumę i wynosi obecnie 504 milj. 419 tys. zł. Zapas dewiz, zaliczonych do pokrycia zmniejszył się o 903 tys. złotych do sumy 44 milj. 336 tys. złotych. Pieniądze i należności zagraniczne, niezaliczone do pokrycia, wykazują spadek o 1 milion 674 tys. zł., t.j. sumę 111 milj. 106 tys. zł. Portfel wekslowy zmniejszył się o 6 milj. 919 tys. zł. i wynosi 629 milj. 289 tys. zł. Stan pożyczek zastawowych spadł o 493 tys. zł. do sumy 114 milj. 237 tys. zł. Inne aktywa wynoszą kwotę 142 milj. 70 t. zł., t.j. o 6 milj. 695 tys. zł. więcej, niż

w poprzedniej dekadzie. W pasywach pozycja natychmiast płatnych zobowiązań wzrosła o 4 milj. 965 tys. złotych do 157 milj. 207 tys. zł. Równocześnie obieg biletów bankowych spadł o 29 milj. 726 tys. zł. (1.046 milj. 901 tys. zł.).

Stosunek procentowy pokrycia obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku wyłącznie złotem wynosi 41.90 proc. (11.90 proc. ponad pokrycie statutowe), pokrycie kruszcowo-walutowe 45,57 proc. (5,57 proc. ponad pokrycie statutowe), wreszcie pokrycie samego tylko obiegu biletów wynosi 48,18 proc. Stopa dyskontowa Banku 7 i pół proc., lombardowa 8 i pół proc.

Dwa wielkie przedsiębiorstwa przystąpiły do Unii Polskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego

Katowice, 22 czerwca.

W ostatnich dniach do Unii polskiego przemysłu górniczo-hutniczego, obejmującego zaledwie połowę przedsiębiorstw górniczych, przystąpiły dwa wielkie przedsiębiorstwa górnicze, a mianowicie spółka akcyjna Wirek i spółka akcyjna Godula.

W sprawie przystąpienia przedsiębiorstw hutniczych toczą się już od dłuższego czasu rokowania, które jednak dotychczas nie dały żadnego wyniku. Podobno wszystkie huty Górnosiąskie,

jak również większość hut województwa kieleckiego, przystąpiły do Unii, a tylko z powodu opozycji dwóch małych hut województwa kieleckiego, sprawa ta dotychczas nie może być załatwiona. W każdym bądź razie nie ulega już wątpliwości, że Unia w krótkim czasie stanie się jedyną i wyłączną reprezentacją polskiego przemysłu górniczo-hutniczego, gdy wszelkie pogłoski, jakoby „Berg- und Hüttenmann” miał zostać re-aktywowany, nie znajdują zupełnie potwierdzenia.

Czy może dojść do wojny japońsko amerykańskiej?

Paryż, 22 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Donoszą z Tokio: Ambasador Stanów Zjednoczonych wziął udział wraz z żoną i córką w powitalnym bankiecie, wydanym na jego cześć przez towarzystwo japońsko - amerykańskie. Na bankiecie obecni byli: książę Togukawa, premier Saito, wicehr. Ishii, b. ambasador japoński w Waszyngtonie oraz szereg innych osobistości.

Słowa powitalne wygłosił wicehr. Ishii, mówiąc m. in.: Na całym świecie rozpowszechniane są pogłoski o możliwości zbrojnego konfliktu między Stanami Zjednoczonymi i Japonią. Aczkolwiek wszystkie rozsądne żywioły obu rajów odrzucają to przypuszczenie jako absurdalne, mimo to niebezpieczna propaganda pracuje nieustannie, ażeby zaszczepić w umysłach szerszych warstw społecznych. Zdaniem mówcy, zbrojny konflikt byłby możliwy jedynie w 2 okolicznościach i to zresztą prawie nieprawdopodobnych: 1) Gdyby Japonia była do tego stopnia szalona, aby się wtrącać niesłusznie do „półkuli zachodniej” (hemisphere ouest) w tym wypadku wojna byłaby nieunikniona, lecz rząd i naród japoński, interesując się wyłącznie swymi sprawami, zdecydowane są nie czynić nic po tamtej stronie Pacyfiku, co by mogło wzbudzić chociażby cień podejrzenia. 2) Gdyby Stany Zjednoczone próbowały opanować kontynent azjatycki i przeskodzić pokojowej i naturalnej ekspansji Japonii w tej części świata. Wówczas wytworzyłaby się bardzo poważna sytuacja. Hr. Ishii jest jednak bezwzględnie przekonany,

że stanowisko Stanów Zjednoczonych wobec Dalekiego Wschodu sprowadza się jedynie do utrzymania pokoju i poszanowania podpisanych przez siebie traktatów. W ten sposób możliwa interwencja amerykańskiej, co do której uczyniona była wzmianka wyżej jest również nieprawdopodobna, jak wtrącanie się Japonii do „półkuli zachodniej”.

Ambasador Stanów Zjednoczonych w odpowiedzi swej podkreślił, że wypadki ostatnich lat zrodziły wśród narodu amerykańskiego chęć faktycznego skonsolidowania struktury pokoju międzynarodowego.

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY”

Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą
NARUTOWICZA Nr 30
tel. 129-30.

Warszawa, 21 czerwca.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Polska Agencja Telegraficzna upoważniona jest do stwierdzenia, że wiadomość „Ulstein Nachrichten Dienst” jakoby Polska na życzenie rumuńskich kół wojskowych miała wysłać do Rumunii polską misję wojskową dla uzgodnienia organizacji armii rumuńskiej z armią polską jest całkowicie nieprawdziwa.

100 ZŁOTYCH NAGRODY

otrzyma każda osoba, która zamówi w naszej firmie: 1 zegarek szwajc. niklowy, eleg. wykwintnego wykonania z wyregulowanym chodem z gwarancją na 3 lata w cenie zł. 11.95 (ze świecącym cyferblatem zł. 14.95) i jednocześnie przysła nam prawidłowe rozwiązanie niżej podanego zadania matematycznego.

Jak należy rozwiązać zadanie?

Liczby od 1 do 9 (nie mniej niż 4-nie więcej niż 9) należy rozmieścić w 9 kłatkach kwadratu w ten sposób, aby suma liczb we wszystkich kierunkach (pionowo, poziomo i ukośnie) wynosiła 15. Porządek rozmieszczenia liczb nie odgrywa żadnej roli. Suma 15 powinna się powtarzać jaknajwięcej razy.

WARUNKI: 1. Rozwiązanie zadania powinno być przysłane wraz z zamówieniem i podpisane przez nadsyłającego.

- Rozdawanie nagród nie nastąpi za pomocą losowania (nie loteria) lecz każda osoba, która przysła prawidłowe rozwiązanie zadania otrzyma powyższą nagrodę.
- Zamówienia przyjmujemy tylko do dnia 30 czerwca 1932 r. w dniu 10 lipca 1932 r. rozesłamy nagrody wszystkim osobom, które zadanie prawidłowo rozwiązały. W tym samym dniu prawidłowe rozwiązanie zadania zostanie ogłoszone wraz z imionami osób, które nagrody otrzymały. Każdy uczestnik otrzyma egzemplarz ogłoszenia.
- Prawidłowe rozwiązanie zadania zostało przez naszą firmę złożone na rece Notariusza W. M. Gdańska Pana D-ra Neumanna.
- Wypłata nagród za prawidłowe rozwiązanie zabezpieczoną jest wkładem naszej firmy w Banku Zw. Spółek Zarobkowych w Gdańsku.
- Przy każdym zamówieniu (w paczce) dołączone jest zaświadczenie upoważniające odbiorcę do otrzymania nagrody.
- Jeśli zegarek się nie podoba, przyjmujemy takowy w ciągu 8 dni od dnia otrzymania z powrotem i zwracamy natychmiast pieniądze. Wysyła się za pobraniem. Za opakowanie i przesyłkę dolicza się zł. 1.95. Zamówienia i rozwiązania zadania prosimy adresować:

DOM HANDLOWY „REKORD” GDAŃSK 22
Poczta Polska.

Pielęgniarka

rutynowana przyjmuje dyżury i robi zastrzyki umiejętnie. Ceny przystępne
Telefon 230-79.

„Czystość”

Plotkowska 44, telefon 167-45
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, freterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czystczenie szyb.

RULETA

Rewe'acyjnysystem gry, oparty na matematyce i przykładach praktycznych do nabycia. Zapytania skierować pod „Autorytet” do Par Kraków, Rynek 46 20-1

SKLEP

ul. Zawadzka 11 do wynajęcia. Informacje: H. Król Ogrodowa 4, tel. 13-909

Wasze zdrowie, Szczęście i powodzenie życiowe, Duże ofiary materialne zależne są od jakości towaru. Nie każdy dowolnie zachwala towar, lecz w ciągu dziesiątków lat w całym świecie wypróbowana jakość zasługuje na Wasze zaufanie.
TYLKO „O.L.L.A.”

Wyjątkowa Okazja

przepisywanie na maszynie i powielanie rosyjskich aktów i wszelkich tekstów, zalecia szybko i tanio

BIURO „IRENIT”

ul. Piotrkowska Nr. 89, tel. 223-38.

SZCZURY MYSZY

Nieście pomoc bezrobotnym!

NA WYWCZASY I DO UZDROWISK.

ELEGANCKIE, PRZEWIEWNE I TANIE.

Kamień do czyszczenia obuwia Gr. 50.-

Rata

3.50

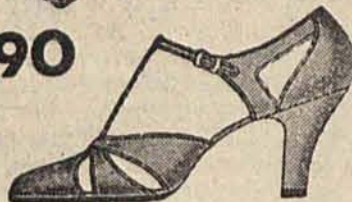
Fason 4435-00
Praktyczne białe lub brązowe półbutki z płótna żaglowego na gumowej podszewie. Trwałe i tanie. Dziecięce Zł. 2.50 i 3.—

8.90

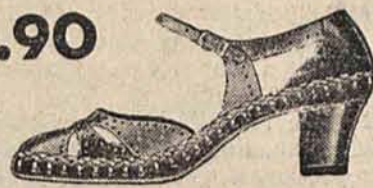
Fason 1345-03
Skromny ale elegancki półbutek prunelowy na półwysokim obcasie.

10.90

Fason 9285-73
Originalny pantofelek płócienny na wysokim lub niskim obcasie. Odpowiedni do każdego letniego stroju.

14.90

Fason 8465-61
Jasnobrązowe przewiewne plecionki lekkie i eleganckie. Kombinowane Zł. 16.90

DO KAŻDEJ PARY OBUWIA — ODPOWIEDNIE POŃCZOSZKI. KORZYSTAJCIE Z NASZEGO OBFITEGO WYBORU.

Dr. M. Lerner

choroby dzieci,
Zachodnia 64, tel. 113-09,
przyjmuje codziennie (z wyjątkiem
niedzieli) od godz. 2-4,
i na Wiśniowej Górze
(Willa Szeffera)
od godz. 8-9 rano i od 5-9 wiecz.
30x2

ZADNE PERFUMY NIE ZAGŁUSZA
PRZYKREJ WONI POTU!

DINOL — płyn — niezawodny środek od potu.
DINOL — opatentowany jako ostatnie słowo chemii kosmetycznej w dobie obecnej.
DINOL — usuwa od pocenia się pachy, ręce i nogi.
DINOL — usuwa radykalnie niemiłą woń potu.
DINOL — zapobiega poceniu się pod pachami, chroni więc suknie w tych miejscach od splamienia.
DINOL — proszek — idealny środek przy poceniu nóg.
Laboratorium Chemiczne „DINOL”,
Warszawa, Elektoralna 26.

Komunikacja Autobusowa Łódź-Brzeziny k.

Autobusy do Brzezin odchodzą z postoju własnego przy ul. Brzezińskiej Nr. 144.
Odjazd co godzinę, począwszy od godz. 8-ej rano do 21-ej wiecz.
Dojazd tramwajami Nr. 1 i 6.

PLACE LETNISKOWE

Małatek Żabicki **SPRZEDAJE** PLACE letniskowe. Las suchy, teren górzysty, tuż przy przystanku tramwaju podjazdowego Łódź - Lutomięsk. Cena niska. Plan zatwierdzony przez okręgowy Urząd Ziemi w Piotrkowie, wiadomość na miejscu u właściciela majątku.

Ostrzeżenie.

Niniejszym ostrzegam P. J. GORDINA, Wójczerę na G. Ślasku, aby mi zwrócił zainkasowaną sumę w kwocie zł. 2.600 do dn. 1 lipca, w przeciwnym razie będę zmuszony skierować sprawę do Prokuratora.
Firma Ch. BRÜNN.

Do akt Nr. 1288 1932 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 17, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Wólczańskiej 140, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 1 lipca 1932 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 181, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Józefa Żurka i składających się z bufetu i wina, oszacowanych na sumę Zł. 530.—
Łódź, dnia 21 czerwca 1932 r.
Komornik (—) JAN LIPPERT.

LECZNICA chorób oczu

ze stałymi łózkami
D-ra Donchina
ul. Piotrkowska 90, tel. 221-72.
Przyjmuje się chorych wymagających przebywania w lecznicy (operacje etc.), a także chorych przychodzących od 9-1 i od 4-7^{1/2} 50-2

Do akt Nr. E. 530/1000 1932 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 5-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Al. Kościuszki Nr. 57, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 1 lipca 1932 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 59, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Jezajasza vel Szyi Kestenberga i składających się z aparatu radiowego i pianina, oszacowanych na sumę Zł. 1100+500.—
Łódź, dnia 21 czerwca 1932 r.
Komornik (—) Edmund Koroczycki

Do akt Nr. 366 1932 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 8-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Żeromskiego 25, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 7 lipca 1932 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Magistrackiej Nr. 20, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Andrzeja i Feliksa Szeli-gowskich i składających się z mebli domowych, oszacowanych na sumę Zł. 475.—
Łódź, dnia 17 czerwca 1932 r.
Komornik (—) JAN JABCZYK.

Do akt Nr. 765 1932 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 8-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Żeromskiego 25, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 5 lipca 1932 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Pomorskiej Nr. 46/48, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Szkoły Przem. Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej wśród Żydów i składających się z kawy ogniotrwałej, oszacowanej na sumę Zł. 600.—
Łódź, dnia 9 czerwca 1932 r.
Komornik (—) JAN JABCZYK.

Do akt Nr. 809 1932 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 8-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Żeromskiego 25, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 5 lipca 1932 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Traugutta Nr. 12, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Lejzora Lande i składających się z maszyny drukarskiej i maszyny do krajania, oszacowanych na sumę Zł. 550.—
Łódź, dnia 18 czerwca 1932 r.
Komornik (—) JAN JABCZYK.

Duży pokój umeblowany

do wynajęcia dla jednej osoby lub małżeństwa. Ewentualnie z utrzymaniem. Ul. Żeromskiego 18 m. 27,

PRYWATNA SZKOŁA POWSZECHNA Z PRZEDSZKOLEM W OGRODZIE Marji Wesołkówny Piotrkowska 84, tel. 207-72.

Przyjmuje chłopców i dziewczynki na rok szkolny 1932/33 od lat 6 do 12. Sprawy Komisji Powszechnego Nauczania załatwia kanclerka szkoły.
Program nauk zastosowany do współczesnych wymagań pedagogiki. Obok kształcenia zwraca szczególną uwagę na wychowanie.
Lokal szkolny powiększony i wzorowo urządzony. Liczba dzieci ze względów wychowawczych ograniczona.
Zapisy przyjmuje kancelaria szkoły codziennie od 9-ej do 14-ej.

Z prawami Gimnazjów Państwowych Żeńskie Gimnazjum Tow. „KULTURA” Łódź, Wólczańska 123 (tel. 174-85)

Egzaminy do wszystkich klas gimnazjum wyższego oraz do klas przygotowawczych (A, B, C, D, I, II, III) rozpoczyna się dnia 24 br.
OPLATY NISKIE
Do klasy A przyjmuje się dzieci bez umiejętności czytania i pisania.
45-4
Dyrektorka
HELENA MANUGIEWICZOWA.

Kupno i sprzedaż

KTO POSZUKUJE domu, placu, parceli, majątku, gospodarstwa, zgłasza się do Biura „Polruch”, Al. Kościuszki Nr. 27, tel. 141-01, 132-01.

PIWIARNIA przy Kilińskiego 115 istniejąca od 22 lat do sprzedania z powodu wyjazdu. Wiadomość na miejscu.

SAMOCHOBY i motocykle używane. Kupno. Sprzedaż. Komis. Zamiana. Auto - Agencja. Gdańska 82. tel. 189-28

PLACE w Łodzi, przy ul. Pabjanickiej i Klasnej do sprzedania. Tramwaj na miejscu. Otton Krause, Łódź, Pabjanicka 47, telefon 148-45.

ZŁOTO, biżuterię i kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny **L. Fiałko**, Piotrkowska 7.

MASZYNA do pisania „Underwood” okazynie do sprzedania, Al. Kościuszki 24, m. 5.

OGNIOTRWAŁA kasa, 2 dębowe szafy, stół okazynie do sprzedania, Nawrot 7, m. 8, od 3-5-ej.

Lokale

KTO POSZUKUJE mieszkania, lokalu fabrycznego, biurowego, pokoju z klatki schodowej, zgłasza się do jednego pod wzgl. organizacyjnym w Łodzi biura „Polruch”. Al. Kościuszki 27, telefon 141-01, 132-01.

SŁONECZNY pokój do wynajęcia. ul. Lipowa 25 m. 12.

MIESZKANIE, składające się z 3 łazienek pokoi z kuchnią i wszelkimi wygodami do wynajęcia ul. Stef. Żeromskiego 77, m. 20 od 11-1 i od 5-8 w. 24

SŁONECZNY pokój umeblowany z niekrepującym wejściem na żądanie z całodziennym utrzymaniem do wynajęcia natychmiast. Wiadomość: Kilińskiego nr. 86, m. 22.

CENTRUM. Dwuokieny pokój umebl. wygody, telefon Andrzeja 7, m. 8, front

Letniska

ZAKOPANE. Pensjonat „Ruczaj” pod zarządem Berenbaumowej i córki — komfort — ciepło — zimna woda w pokojach. ceny niskie. 7

LETNISKO bardzo tanio, pokoje umeblowane z utrzymaniem i bez. Wiadomość Rzgowska 72 Ditkowsk. 23

OTWOCK. Świder. Uzdrowisko Dłra Rotlewskiego przyjmuje młodzież i dzieci Wiadomość: Otwock telefon 24. 23

JAREMCZE. Willa „Józienka” w najlepszym położeniu poleca pokoje słoneczne, wikt obfity, doborowy. ceny nader przystępne. Zgłoszenia na miejscu. 23

WISNIOWA - GORA. W nowowbudowanej eleganckiej willi inż. Minca tuż przy parku Lichtenfeldta jest jeszcze wolny jeden obszerny pokój z kuchnią na pierwszym piętrze. Wiadomość: Kilińskiego 44, tel. 131-00. 23

OTWOCK letnia stacja klimatyczna leczy skutecznie choroby płuc, serca, nerwów, niedokrwiłość, wyczerpanie, zły, krzywicę. Liczne sanatoria, komfortowe pensjonaty. Ceny umiarkowane. 23

Posady

POSZUKUJE się maszynistki - korespondentki na 3 godziny dziennie, pierwszeństwo dla niepracującej. Oferty z podaniem warunków pod „Zdolna” do admin. Republiki. 23

FRYZJER męski potrzebny. Zakład fryzjerski Tyszel, Zawadzka 21. 23

POSZUKIWANA manicurzystka do zakładu fryzjerskiego, Południowa Nr. 11

Nauka i wychowanie

MADEMOISELLE Marie enseigne anglais, francais, allemand. Traugutta Nr. 2, I p. fr. 23

RUTYNOWANA nauczycielka udziela w Zakowicach korepetycji (polskiego, niem., angielskiego) oraz wszystkich przedmiotów. Zgłoszenia sub: „Zakowice 101” do admj. nin. pisma. 26

Matrymonialne.

MATRYMONJALNE. Znajomości z młodą panią, w celu towarzyskim, poszukuje chrześcijanin na wyższym stanowisku. Dyskrecja pożądana i zapewniona. Nieanonimowe oferty z łaskawym podaniem rysopisu i wieku pod „Towarzystwo czasowe” do „Republiki”. 26

Rozmaite

KTO pożyczę 2.500 zł. na 1 numer hipoteki — oferty Mat. 115. 21

WYWIADY wszelkiego rodzaju przeprowadza szybko i dokładnie Międzynarodowe Biuro Informacji Handlowych „Referentia”, Warszawa, Mazowiecka 10.

POSZUKUJE szycia po domach prywatnych. Wiadomość: w Republice.

ZGUBIONY został weksel zł. 88. pl. 15.7. podpis Cejmach Kac, Warszawa, Praga, ul. Zabkowska 19, m. 18, na zlecenie I. Lejb. Weksel unieważniona się. 23

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49, Godz. przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Tel. Adm. 122-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 189-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika” 68-148

Prenumerata „Il. Republiki”
od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00
za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 5.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republiki” wraz z odnośnieniem 7.00 złotych.

Ogłoszenia:
ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-szpalt.)
W TEKŚCIE: 50 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpalt.)
NA STR. I-ej zł. 2.— za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpalt.)
NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetryowy (na str. 4-szp.) Zarecz ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika”, Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki”, sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64